

Inatsisartut Ombudsmandiat
2023-mi ukiumoortumik nalunaarut

Inatsisartut Ombudsmandiat

Noorlernut 53
Postboks 1606
3900 Nuuk
Tlf. +299 32 78 10
www.ombudsmandi.gl

Ukiumoortumik nalunaarummi:

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 1. juni 2017-imeersoq Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartarpooq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq su-liassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik taaneqartarpooq.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inat-sisaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsima-soq paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmik taaneqartarpooq.

Isumaginninnermik Suliassaqarfimmi pissaanermik atuisarneq pillugu Inatsisartut inat-sisaat nr. 1, 21. november 2013-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqar-simasoq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartarpooq.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juni 2017-imeersoq meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmik taaneqartarpooq.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 12., 29. oktober 1999-imeersoq kingorna allanguuitalik, matuma kingorna piniarnermi aamma aal- laaniarnermi inatsit.

Ukiumoortumik nalunaarut Ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmandi.gl-imi PDF-itut aaneqarsinnaavoq.

330-nngorlugu naqiterneqarpoq

Ilusilersuisoq: iCICERO, grafisk produktion Nuuk

Naqitervik: Johnsen Graphic Solutions A/S

Assit: Henrik Bach (saqqaa aamma quppernerit 10 aamma 50)

Monica Schnügger (quppernerit 3, 6, 27, 40, 52, 62, aamma 64)

Gedion Jeremiassen (quppernerit 28, 58 aamma 61)

ISSN: 2245-1382

INATSISARTUNUT

2023-mi ukiumoortumik nalunaarutiga Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 10, imm. 1 innersuussutigalugu matumuuna saqqummiuppara.

Nuuk, april 2024

Gedion Jeremiassen

IMAI

1	UKIOQ QAANGIUTTOQ.....	7
2	ALLAASERISAT.....	11
2.1	Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit kommunip aalajangi-gaanik suliarineqaqqarfianut utertitsinermi inatsisitigut sunniutai.....	11
2.2	Kommunip aalajangiineratigut meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inis-sinneqarneranni imaluunniit angerlartinneqaranni meeqqat naammagit-taalliuuteqarsinnaatitaanerat	15
2.3	Inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaneq aamma ersarissumik qularnaatsumillu inatsisitigut tunngaveqarneq.....	23
3	SULIAT TAMANUT SAQQUMMIUNNEQARTUT.....	29
3.1	Kommunip suliamik suliarinninnerminut piffissaq atugaa suliamillu sulia-rinninnera suliami (2023-1) siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqa-lernissami akuerineqarsinnaanngitsut	29
3.2	Naalakkersuisut aalajangernerat inatsisikkut tunngavigisatut atuussin-naassuseqanngilaq. Naalakkersuisoqarfik inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik piumasaqaat tunngavigalugu iliuuseqarsiman-ngilaq (2023-2).....	31
3.3	Kommunep suliamik soraarsitsinermut tunngasumik suliarinninnera kuk-kussutilu pillugit qisuariannginnera isorisariaqartuusoq (2023-3).....	33
3.4	Avannaata Kommuniata suliamik suliarinnnginnera piffissap suliamik su-liarinninnermut atorneqartup ukiut sisamat sinnerlugit sivisussuseqarne-ranik kinguneqarpoq (2023-4).....	34
3.5	Kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimannginnera kommu-nillu inissiisoqarnissaanik aalajangiinermik atuutsitsisimannginnera akuerineqarsinnaanngilluinnartoq (2023-5)	35
3.6	Kommunep utoqqaat illuanni najugaqartussamik pineqartoq akuersitinnagu inissiisimanera pissaanermillu atuisarneq pillugu inatsimmik taamani atuuttumik malinissimmanginnera isorisariaqarluinnarpoq (2023-6).....	36
3.7	Ukiumoortumik nalunaarutinut siusinnerusukkumeersunut malitseqartit-siviginninneq.....	38

4 SULIAT ALLAT	41
4.1 Allattuisussaatitaanerup malinneqannginnerata kingunerivaa ombudsmandip suliamik suliaqarnissaraluaminik unititsineranik.....	41
4.2 Nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarfik	43
4.3 Ombudsmandip pisinnaatitaanerani ilaatinneqanngillat ingerlatseqatigiif-filt/aktietileqatigiiffit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut	45
4.4 Ombudsmandip inatsisit aamma ilitsersuutit imminnut naapertuutinngerat pillugu misissuinera	46
4.5 Soraarnissaq pillugu isumaqatigiissutit tamakkiisumik inaarutaasumilluaalajangiiffigisat illuatungeriit akornanni qanoluunniit piumasaqaatitallitpillugit naammagittaalliuutit ombudsmandimit suliarineqarneq ajorput	48
5 OMBUDSMANDI PILLUGU INATSIMMI § 11 TUNNGAVIGALUGU NALUNAARUTIGINNINNEQ	51
6 MISISSUINERIT	53
7 TIKERAARNERIT ANGALANERILLU.....	59
8 SULISUT.....	63
9 KISITSIT ATORLUGIT TAKUSSUTISSIAT	65

Ammassivimi innuttaasut septemberimi periarfissaqarput ombudsmandip sulisuinik oqaloqateqarnissaminnik.

UKIOQ QAANGIUTTOQ

Ombudsmandimit Gedion Jeremiassenimit

Ombudsmanditaaq, ajornartorsiutitoqqat

Vera Leth ombudsmanditut tunuarpoq 31. juli 2023-mi, atorfik 1. februar 1997-imiilli toqqagaaqqiffiguartarsimareerlugu. Vera Leth atorfimminiippoq ukiut 26-t sinnerligit taamaalillunilu Nunani Avannarlerni sivisunerpaamik ombudsmandiusimalluni.

Nalunaarusioqqaarninni Vera Leth ukiorpassuarni inuiaqatigiinni sulismanera pillugu qutsavigissavara soraarnertullu inuuneqalernerani ajunnginnerpaamik kissaallugu.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit aamma pisortat oqartussaatitaasa aamma innuttaasut akornanni inatsit 2024-mi ukiut 30-nngortorsiutigineqassapput. Inatsisit tamakku pingaarutillit atuutsinneqarnerini suli ertarpuit nunap suatungaaniinneq, piginnaasatigut aamma sulisussaqarniarkkut unammilligasatigut, innuttaasuni aamma ingerlatsinermi pisortat oqartussaatitaanni.

Ukiuni kingulliunerusuni Vera Lethip nalunaarusiaani uteqqiasumik oqaatigineqartarpoq, ombudsmandeqarfimmuit ukiut ingerlanerini unamminarnerpaasimasoq pisortat oqartussaatitaannut, pingaartumillu kommuninut tunngaviusumik ingerlatsinermi inatsisitigut malittarisassat malitsinnilarneri. Ombudsmandip nalunaarutaani 2020-mi 2021-mi aamma 2022-mi Vera Lethip oqaatigivaa, ukiut ingerlanerini ingerlatsinermi inatsisit tungaasigut annerusumik pitsanggoriartoqarsimanngitsoq, tamatumani pisortat tunngaviusumik ingerlatsinermi inatsisilerinikkuk kukkusarneri akulikippallaarlutik, ilaagitugt suliat suliarineqartarnerini inatsimmi malittarisassani aalajangersagaareersut allattariarsornikkut, tunngavilersuinikkut, innersuussinikkut aamma naammagittaaliuuteqarnissamik ilitsersuussinikkut.

Uanga pisariartippa naammattumik eqqortumillu pissutsit qanoq innerinut paasisimasaqafiginnileqqaarnissara. Maannamuugallartorli malugisinnaasanni Vera Lethip naillersuineri tamatumani isumaqatigalugit. Tamanna pissuteqarpoq uanga eqqartuussisuserisutut/advokatitut aamma eqqartuussisoqarfinni ukiuni 21-ni illersuisutut sulinni isiginnittuuffigisimasannit, aamma isiginnittuuffigisimagakkit amerlavallaatigut kommunini meeqqanut- ilaqtariinnullu nalorninartumik sullisisarnerat.

Inatsisartut, ombudsmandip nalunaaruta 2022-meersup suliarineqarnerani ombudsmandeqarfip meeqqanut- ilaqtariinnullu ukkatarinninera nersualaarmassuk kajumissaaruteqarlutillu suliat tamatumunnga tunngasut salliuinneqarnissaannik. Tamanalnu qanoq iliuuseqarfinginalersaarpura.

Tamanna tunngavigalugu pisortat aalajangiisarnerinut aamma naatsorsuutaannut ila-pertuutaasutut isumaqarfigivara pisortat aalajangiisarneranni aamma ingerlatsinikkut

suliaqarnermi inatsisilerinikkut itinerusumik paasinninnerulernissamut atatillugu, ombudsmandeqarfik 2023-mi naalakersuisoqarfinnut kommuninullu tamanut inatsisitigut ilitsersuutitut najoqquṭassamik annertuumik nassiussuisimammat, (Myndigheds-guide). Pisortat oqartussaatitaannut ilitsersummi saqqummiunneqarput qitiusumik sammisat ingerlatsinikkut inatsisilerinermi malittarisassanut pingaarutilinnut atugasat, inatsisitigut atuagassianik tunngaveqartut aamma ombudsmandip ukiut ingerlerinerini oqaatigisartagaasa ataqtigiiṭaaorneqarnerisigut. Pisortat oqartussaatitaannut ilitsersuutip nassiussorneqarneranut peqatigitillugu innersuussuteqarpugut, suli-niut ingerlateqqinnejassasoq pisortanut aamma sulianik sullisisunut tamanut, taak-kununnga aqutsisoqarfiit aamma suliffeqarfiit pingaarutillit ilanngullugit.

Naggataatigullu aamma pisortat oqartussaatitaannut ilitsersuut Kalaallit Nunaanni nalinginnaasumik innuttaasunut tamanut aamma ombudsmandeqarfiuup nittartagaani aaneqarsinnaasunngortinneqarpoq.

Pisortat oqartussaatitaannut ilitsersuut immikkoortut 12-inngorlugit suliaavoq. Immikkoortut imminnut ataqtigiiṭaaorneqarneranut, innersuussutit pingaarutillit immikkoortunut ataasiakkaanut taputartuutaagamik.

Immikkoortuni 12-ini pineqarput:

- Ingerlatsinermi ileqqorissaarneq
- Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq
- Aalangiinermik oqartarneq
- Tunngavilersuisarneq
- Oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartunik peqartussaanerat
- Suliami illua 'tungiusup sinniisoqartarnera
- Suliami illua 'tungiusumik oqartarneq
- Suliami illua 'tungiusup isumaanik tusarniaasarneq
- Ilitsersuisussaatitaaneq
- Oqartussaasumi sulianik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqannginnej
- Allattuisussaatitaaneq
- Nalunaarsuisarneq

Neriuitigivara ombudsmandeqarfiuup pisortat oqartussaatitaannut ilitsersummik pilersitsinermigut peqataaffigisinnaagaa pisortat sulianik suliaqartarnerisa nalimmas-saaffiginissaanut.

Inatsisartut Ombudsmandiatut 1. august 2023-mi atorfinitippunga.

Nuannaarutigisorujussuuara Inatsisartut taamaaliornermikkut uannut tatiginnillutik takutitsinerat, annertuumillu soqtiginnillunga nutaatut sulilerninni unamminartorpassuit naammattoortarumaakkakka pillugit qilanaarlunga.

Ombudsmanditut suliat taamaallaat pisortat ingerlatsineranni, pisortat oqartussaafiisa ataanni inatsisit atuuttut aamma pitsasumik ingerlatsinerimi ileqqut nakkutigin-nittuunnaq isumaqarfingissallugit isigingnilakka. Ombudsmanditut sulinermi qilanaarivara periarfissatullu isigalugu, pitsasumik ingerlatsinerimi ileqqunik pisortat oqartus-saataasa paasinninnerat ukiuni tulliuttuni annertusiartuaartitseqataaffigisinnallaallugu, tungaviusumik ingerlatsinerimi inatsisitigut malittarisassat malinneqarnissaanni aam-ma ataqqinnittumik innuttaasunik sullissinermi.

Naliliinera imaappoq, ukiut ingerlanerini ombudsmandeqarnerup isumaa innuttaasunut annertuumik qaffariaateqarsimasoq. Tamanna takusinnaavara ukiut tamaasa innuttaasut ombudsmandeqarfimmuit saaffiginnittarnerisa qaffakkiartuinnarnerisigut. Taa-maalillutik ombudsmandeqarfimmii suliat ukiumut naammassineqartartut ukiuni kingul-lerni tallimani 127-niit 305-inut qaffariaateqarsimallutik, assigalugu 140.2%-imik. Pif-fissamilu tamatumani innuttaasunik ilitsersuisarneq 176-niit 250-inut qaffariaateqar-simalluni, assigalugu 42%-imik.

Maluginiarpara kalaallisunnaq oqaasillit saaffiginnittartut naammagittaalliuuteqartar-tullu amerleriarsimanerat, pingartumik 2023-mi. Tamanna imatut paasivara, "Sakæus-ip aamma Benjaminip" pisinnaatitaaffimminnik qaammaasaqalernerulersimanerattut.

Qilanaarpunga nuna tamakkerlugu ombudsmandeqarfiup misissuiartortarnissaasa pe-qataaffiginissaannut. Taamaalillunga periarfissinnejassagama pisortani atorfilippas-suit naapinnissaannut, taakkuami ullut tamaasa inuiaqtigünnik pitsaanerpaaamik sullis-siniartummata. Peqatigitillugu uannut sinerissami innuttaasut ilassisinnaallugilltu-sarnaarnissaat periarfissaavoq, taakkua nunatsinni pisortat oqartussaatitarpassuinik aamma suliffeqarfippassuinik attaveqartuummata.

Taamaalillunga ombudsmandeqarfiup misissuiartortarnerisa sallutinnejcarneri ingerla-tiinnarniarpakka.

Taamatut 2023-mi nalunaarusianni aallarniuteqarlunga tamassi atuarluarisi.

ALLAASERISAT

2.1 Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit kommunip aalajangigaanik suliarineqaqqaarfianut uter- titsinermi inatsisitigut sunniutai

Immikkut siunnersortimit Monica Schnüggerimit

Ukiup ingerlanerani ombudsmandi kommunip suliaqarnermini piffissaq atugaa pillugu naammagittaalliuutinik tigusaqartarsimavoq, tassani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik pineqartup kommunerisaanit aalajangikkamik suliarineqaqqaarfianut utertitsisarsimavoq nutaamik suliareqqitassanngorttsilluni. Ombudsmandi isumatarpoq kommuninit unammillernartoqartissinnaagaat qanoq isumaqarnersoq paasis-sallugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik nutaamik suliarisas-sanngorttsilluni suliarineqaqqaarfianut utertitsisarnera.

Uani allaaserisami paassisutissiissutigineqassaaq aallaavittut innuttaasoq qanoq inisisimasarnersoq, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik kommunip aalajangigaanik nutaamik aalajangiisoqarnissaanik suliap suliarineqaqqaarfianut utertitsigaangat.

Qisuaruatissat suut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup periar-fissarivai?

Kommuni isumaginninnerup iluani innuttaasoq pillugu aalajangiisimappat, innuttaasoq amerlanerpaatigut periarfissaqassaaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut aalajangigaq pillugu naammagittaalliuuteqarnissamik. Tamanna atuuppoq assersuutigalugu kommunimit siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissaq pillugu, pisortat ikorsiissutaat pillugit imaluunniit meeqqap inissinneqarneranik aalajangiisimasoqartillugu.

Innuttaasoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuuteqarpat, taava naammagitaalliuutinik aalajangiisartut arlalinnik qisuarataasinjaasunik periarfissaqarput. Periarfissat pineqartut inatsisitigut aalajangersugaanngillat, kisianni periusiusartunik aamma nalinginnaasumik inatsisitigut periuutsit malillugit tunngaveqarlutik.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik naammagittaalliuutip suliarinissanut **itigartitsinissamik** periarfissaqarpoq. Isumaginninnermi Naammagittaalliorarfip aal-laavittut naammagittaalliuut itigartitsissutigisinjaavaa inatsisitigut ersersinneqarpat naammagittaalliorissamut piffissaliussaq qaangiussimappat, imaluunniit naammagittaalliorarfik naammagittaalliuummik suliaqarnissaminut pisinnaatitaaffeqanngippat. Itigartitsineq isumaqarpoq, suliaq naammagittaalliuuteqarfimmit suliarineqassanngitsqoq aamma naammagittaalliuut isummerfigineqassanngitsoq.

Aamma Isumaginninnermik Naammagittaalliuuteqartarfik kommunip aalajangigaanik **atuutsitsiinnarnissamik** periarfissaqarpoq. Naammagittaalliorarfik aalajangikkamik atuutsitsiinnaraangat, tassani kommunip aalajangiisimanera isumaqatigineqartarpoq, tamannalu isumaqarluni naammagittaalliorarfipu kommunip aalajangiinera isumaqatigaa, taamaattumillu naammagitaalliuuteqartoq naammagittaalliuutiminik isumaqatigineqarani.

Ilaannikkut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfipu kommunip aalajangigaanik atuutsitsiinnarsinnaavoq, kisiannili inerniliissutip tunngavilersornera allanngortilugu. Assersuutigalugu imattoqartillugu, kommunip malittarisassani tunngavimmik inersuussuteqarnera kukkusuusimappat imaluunniit amigarsimappat naak, inerniliussaq eqqortuugaluarluni.

Taamatullu aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik kommunimut aalajangerneqarsimasumik **allanguinissamik** periarfissaqarpoq. Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangikkamik allanguippat tamanna isumaqarpoq, kommunip aalajangiineranik naammagittaalliuuteqartarfik allannguisoq. Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangerpat kommunep aalajangigaanik allanngortitsiniarluni, kommunep aalajangigaa atuukkunnassaaq. Naammagittaalliuuteqartarfiullu aalajngiinera atutilissalluni.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik aamma aalajangikkamik **atorunnaarsitsisinnaavoq**. Naammagittaalliuuteqartarfipu aalajangikkamik atorunnaarsitsinera isumaqarpoq, kommunip aalajangiinera eqqunngitsuusoq atuukkunnaarlunilu. Assersuutigalugu imatut pisoqarsimasinnaavoq, kommuuni aalajangiisimasoq inatsisitigut aalajangiinissaminut tunngavissaqarani.

Naggataatigullu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangiinerup **suliaqeqqaarfianut utertitsisinnaavoq**. Naammagittaalliuuteqartarfik aalajangikkamik suliarineqeqqaarfianut utertitsigaangat, tamanna ima isumaqarpoq, suliaq naammagittaalliuuteqartarfipu kommunimut utertikkaa, kommunilu nutaamik aalajangeeqqisalluni. Assersuutigalugu imattoqarsinnaalluni, kommuuni suliamik aalajangilertinnaani suliamut paasissutissanik misissuillaqqaarsimanani aalajangiisimappat. Kommuuni nutaamik aalajangeeqqereerpat innuttaasoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik nutaamik naammagittaalliuuteqarfigeqqissinnaavaaa innuttaasumit kommunip aalajangeeqqinera naammagineqanngippat.

Kommunip nutaamik aalajangeeqqinnsaata tungaanut suna atuuppa?

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik suliarineqeqqaarfianut utertitsippat immikkut nalilersugassaavoq innuttaasup inissisimanera, kommunep suliamik aalajangeeqqinnsata tungaanut.

Ilaatigut ima pisoqarsinnaasarloq, aalajangigaq atorunnaarsinneqartariaqassalluni. Tassa imappaq - innuttaasoq ima inissisimalissaqq - suliarineqeqqaarfianut utertitsimeriit kommunip nutaamik aalajangiinissaata tungaanut aalajangiivigineqarsimanngitsutut inissisimalissalluni. Allatigut suliarineqeqqaarfianut utertitsineq isumaqar-

poq kommunip nutaamik aalajangeeqqinnissaata tunganut aalajangiinerup atuunneranik.

Aallaaviusartoq ersarissorujussuaq unaavoq, Isumaginninnermi Naammagittaalliuute-qarfiup suliap suliarineqaqqarfianut utertitsinera imatut isumaqassasoq, naammagit-taalliuuteqartarfik kommunip aalajangiineranik atorunnaarsitsissasoq, taamaalillunilu aalajangiinerugaluaq atorunnaarsinneqarluni.

Aalajangiinerup atorunnaarsinneqarnera ima isumaqarpoq, suliap suliarineqaqqarfia-nut utertinnejassasoq, innuttaasullu aalajangiussaagaluaq pisinnaatitaaffittut toq-qammavigisinnajunnaarlugu. Peqatigitillugu kommuni aalangikkamik innuttaasumut pisussaaffiliisinnaanani.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfipi aalajangikkap suliap suliarineqaqqarfianut utertinnerani innuttaasup qanoq inissismalernerani taamaalilluni apeq-qutaalerpoq kommunep aalajangiinnginnerani innuttaasoq qanoq inissismasimanersoq. Taamaalilluni allatut oqaatigalugu inatsisitigut inissismanera aalajangiineq sioqqullugu inissismaneratut inissismalissammat.

Tamatuma kingornatigut kommunip nutaamik aalajangiinerani, imaassinggaavoq su-liap suliarineqaqqarfianut utertitsinermi aalajangigaasimasup assinganik aalajangiis-qaqqittooq. Taamaattorli suliamik suliarineqaqqarfianut utertitsinermi aalajangius-saasumi kukkuneq iluarsiiffigineqaqqartussaasmalluni.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik periarfissaqarpoq suliap suliarine-qaqqarfianut utertitsinissamik tassanilu kommunimut eqqumaffigeqquillugu kommu-nip aalajangiinera suli atuutitinnejassasoq kommunip nutaamik aalajangiinissaata tu-naganut.

Aammattaaq Isumaginninnermi Naammagittaalliorarfik periarfissaqarpoq aalajangi-innaalluni aalajangikkap ilaani atorunnaarsitsinissamik, aalajangiinerullu taannar-taani kommune nutaamik aalajangeeqqissasoq. Peqatigitillugu naammagittaalliorarfik aalajangiissaqaq, aalajangikkap ilaata suli atuutitiinnarneqarnissaanik. Taamaattoqartil-lugulu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfipi aallaavittut suliap suliarine-qaqqarfianut utertitsinermi tamanna oqaatigissavaa.

Ombudsmandip naammagittaalliuutinik suliaqartarnera

Ombudsmandi innuttaasumit naammagittaalliummik 2023-mi tigusaqarpoq. Kommu-ne pisortat ikorsiissutaannik aalajangeeqqaarnerup kingornatigut nutaamik aalajangi-gaqaqarpoq, tassanilu kommune pisortat ikorsiissutaannik tunniussesarnerminik unitsi-silluni. Aalajangiineq tamanna innuttaasumit Isumaginninnermi Naammagittaalliuute-qartarfimmut naammagittaalliuutigineqarpoq, Isumaginninnermilu Naammagitta-alliuuteqartarfimmit aalajangiineq suliap suliarineqaqqarfianut utertinnejarluni.

Tamatuma kingorna innuttaasoq ombudsmandimut naammagittaalliuuteqarpoq, tassa

kommunemit innuttaasup pisortat ikorsiissutaannik tunineqartarnera suli uninngatin-neqarmat.

Suliami tamatumani ombudsmandi naliliivoq kommuni innuttaasumut pisortat ikorsiissutaannik tunniussisariaqaraluartoq nutaamik aalajangeqqittooqarnissaata tungaanut, immaqa allannguiteqarsinnaasumik. Taamaalilluni ombudsmandi naliliivoq suliamik su-liap sularineqaqqaarfianut utertitsinermi kommunep aalajangigaanik pisortat ikorsiissutaannik tunineqartarnissaannik innersuussuteqarneq kommunemit atorunnaarsinne-qarsimasoq. Taamaattumillu innuttaasoq imatut kommunep pisortat ikorsiissutaannik tunniussisarnerata unitsinneqarnissaa suli aalajangiiffigineqarsimangitsutut inissisi-matinneqartussaagluarluni.

Ombudsmandi innuttaasumit naammagittaalliuummik 2023-mi tigusaqarpoq, taana meeqqamik paarsaqartuuvoq. Innuttaasoq kommunemut noqqaassuteqarsimavoq marloriaammik paarsinersiuteqalerniarluni, tamannalu kommunemit malinnejqarsimavoq. Tamatuma kingornatigut kommune aalajangiivoq marloriaammik paarsinersiuteqarneq atorunnaarsillugu, kingornatigullu kommunemit paarsinersiutit ataasiinnaan-gortillugit tunniunneqartalerlutik. Aalajangiineq tamanna innuttaasumit Isumaginninermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuit naammagittaalliuutigineqarpoq, taakkunan-ngaluluaq sularineqaqqaarfianut utertinneqarluni.

Tamatuma kingorna innuttaasoq ombudsmandimut naammagittaalliuuteqarpoq, kom-munimit suliap utertinneqarnerata kingornatigut marloriaammik paarsinersiuteqarne-rit aallarteqqinneqaratik paarsinersiutinik ataasiinnarmik tunniussisarmata.

Suliami tamatumani ombudsmanditaaq naliliivoq kommunip marloriaammik paarsi-nersiutit tunniuttartussaasimagaluarai, kommunip allannguisumik nutaamik aalajangiis-suteqarnissaata tungaanut.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmuit periuserineqartoq

Ombudsmandi allaaserisap matuma sularineqarnerani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqarfimmuit saaffiginnissimavoq. Isumaginninnermi naammagittaalliuuteqar-tarfimmuit oqaatigineqarpoq siunissami siusinnerusumut naleqqiullugu annertunerujus-suarmik innuttaasunut aalajangiernut atatillugu suliap sularineqaqqaarfianut uter-titsinermi inatsisitigut innuttaasumut kingunerisai nassuaatigineqartalissapput. Taa-maalillutik siusinnerusumut naleqqiullugu innuttaasup aamma kommunip annertuneru-sumik ilisimassammasuk innuttaasoq qanoq inissisimanersoq suliami kommunip sulia-mi nutaamik aalajangiinissaata tungaanut.

2.2 Kommunip aalajangiineratigut meeqqat angerlarsimaf-fiup avataanut inissinneqarneranni imaluuniit angerlartinneqaranni meeqqat naammagittaalliuuteqarsin-naatitaanerat

Immikkut siunnersortimit Lili Rasmussenimit

Ilanngutassiami matumani pineqarpoq kommuuni aalajangiitillugu angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi imaluuniit angerlartitsinnermi meeqqat naammagittaalliuuteqarsinnaatitaanerat.

Ilanngutassiami naatsumik allaaserineqarpoq kommunip aalajangiinerani suliamti ataatsimi pineqartumi naammagittaalliorinnaanermut ilitsersuutitalimmik meeqqamut nalunaaruteqartussaanera.

Ilanngutassiami naatsumik allaaserineqarpoq taamatut pisoqartillugu kommunip aala-jangikkaminik naammagittaalliuuteqarnissamik ilitsersuutitalimmi suliaq pineqartoq pillugu meeqqamut nalunaarutiginninnissaa. Meeqqap illersuisuata suliassaa suliap kommuunimit suliarineqarnerani allaaserineqassaaq ilanngutassiallu naanerani eqqa-neqarput ombudsmandimi suliat marlussuit, tassani ombudsmandi oqaaseqarpoq meeqqat naammagittaalliorinnaanermut pisinnaatitaaffiat pillugu. Naggataatigullu ilanngutassiaq immikkoortumik imaqrpoq meeqqat nalinginnaasumik ombudsmandi-mut naammagittaalliorinnaanerannut periarfissaq pillugu.

Meeqjanik tapersersuisarneq pillugu inatsit 1. juli 2017-imni atuutsinneqalerpoq. Aala-jangersakkat arlallit siunertarivaat meeqqat pisinnaatitaaffisa nukittorsarneqarnisaat aamma Nalaagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaata ilanngutsinne-qarnissaa.

Meeqjanik tapersuisarneq pillugu, inatsimmi aalajangersagaq meeqqat suliani immin-nut tunngasutigut naammagittaalliorinnaatitaaneranni, meeqqat naammagittaallior-innaatitaanerannik nukittorsaaneruvoq. Inatsimmi taamaalilluni Naalagaaffiit Peqati-giit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaani ilanngutassiat ilanngunneqarlutik.

Meeqqat illua 'tungiusinnaatitaanerat

Ingerlatsinermi pisinnaatitsinermi illua 'tungiliunnermik oqartarnermi pineqarput inuit pingaarutilimmik inatsisitigut imminut tungassuteqartumi suliap aalajangiiffigine-qarnerani kalluarneqartussatut soqtigisaqartut. Suliamti aalajangersimasumi meeqqamik inissiinissaq aamma angerlartitsinissaq pillugu angajoqqaatut oqartussaassusilik meerarlu illua 'tungeriippuit.

Angajoqqaatut oqartussaassusillip aamma meeqqap suliamti illua 'tungeriinnerat isu-maqrpoq kommuunip suliamik suliaqarnerani kommuuni aalajangigaqartillugu pisin-naatitaaffeqarnerat. Tamanna atuuppoq assersuutigalugu, kommuuni aalajangigaqar-

pat meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanik imaluunniit meeqqap angerlartinneqarneranik. Pisinnatitaaffiit ersersinneqarput suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi. Pisinnatitaaffittut assersuutitut taaneqarsinnaapput pisinnatitaaffiit,

- pineqartunik tusarniaaneq,
- tunngavilersuuteqarneq,
- illua 'tungiusutut paasitinneqarsinnaatitaaneq, aamma
- aalajangikkamik naammagittaalliuuteqarsinnaaneq

Meeqqap 18-it inorlugit ukiullip soqtigisai angajoqqaatut oqartussaassusilimmit isumagineqassapput. Taamaattumik angajoqqaatut oqartussaassusillip meeqqap isumasorneqarnissaa isumagisassarivaa aamma pissutsit meeqqamut tunngasut aalajangiiffigisussavaai.

Suliami angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi imaluunniit angerlartitsinermi angajoqqaatut oqartussaassusillip meeraq sinniisuuffigivaa meeraru sinnerlugu pisinnatitaaffigalugu pisinnatitaaffimmik atornissaanut, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi ersersinneqartutut.

Ukiunili kingulliunerusuni ineriertortoqarsimavoq, pissutsit ilaanni meeraq suliani tassunga tunngasut ilaannut immikkut pisinnatitaaffilorsorneqarsimalluni. Imaappoq, meeqqat nammineersinnaasutut aamma inerisimassutsimikkut taamatut pisinnasusilerneqarsimanermik atuisinnaasutut isigineqartut, namminneerlutik pineqartutut pisinnatitaaffeqartut angajoqqaatut oqartussaassusermik pigisaqartoq pituttorfiginngikkaluarlugu.

Danmarkimi meeqqat 15-it sinnerlugit ukiullit aallaavittut namminneerlutik pisinnatitaaffeqartarput, naak inersimasutut suli nammineersinnaalernekuunngikkaluarlutik. Aamma isumaqartoqarpoq meeqqat 15-it inorlugit ukiullit immikkut nalilersuiffigereernerisigut taamatut pisinnatitaanermik atuisinnaasut.

Angajoqqaatut oqartussaassusilik suliami meeqqamik inissiinissami imaluunniit angerlartitsinissami kalluarneqartoq kommunip tamanna pillugu aalajangerneranik allakkanik tigusisussaavoq. Kisianni tamatuma saniatigut meeraq inissinneqartoq imaluunniit angerlartinneqartoq aallaavittut aamma kommunip aalajangigaanik allakkanik tigusuussaaq.

Aalajangiinernik nalunaarutiginninneq

Pisortat oqartussaatitaannit aalajangigaq suliami illuatungiusumut imaluunniit illua '-tungiusunut nalunaarutigineqassaaq. Illua 'tungiusup arlaat allamit sinniisuuffigineqarpat, aalajangiineq sinniisuutitamut nalunaarutigineqassaaq.

Kommuni aalajangiippat meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinermik imaluunniit angerlartitsinermik, kommunimiit aalajangiineq angajoqqaatut oqartussaassuse-

qartumut nalunaarutigineqassaaq.

Suliassat suliarineqartnererat pillugu inatsimmi piumasaqaataanngilaq aalajangiinerup allaganngorlugu nalunaarutigineqarnissaa. Aamma meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi aalajangersagaq imaqanngilaq aalajangikkap allaganngorlugu nalunaarutigineqarnissaanik.

Illuatungaanili ombudsmandimit oqaatigineqarnikuovoq aalajangigaq oqaasiinnarmik nalunaarutigineqarsimasoq tigusisumullu oqimaatsuulluni allakkatigut uppernarsarneqatariaqartoq, aammalut immikkut kalluaaffiusumik aalajangiinerit pissutsit qanoq issusiat apeqqutaatillugu allakkatigut nalunaarutigineqartariaqartut. Innersuussutigivara ombudsmandip suliaani 2018-4.

Aamma ombudsmandimit oqaatigineqarnikuovoq, ombudsmandip paasinninna malil-lugu angerlartitsinermi aalajangiinermi imaluunniit angerlartitsinissamik itigartitsinermi angajoqqaatut oqartussaassusilimmut aamma meeqqamut inuusuttumulluunniit isumalerujussuummat. Innersuussutigivara ombudsmandip suliaani 2020-5. Aamma ombudsmandimit oqaatigineqarpoq aalajangikkat angerlartitsinermik imaluunniit angerlartitsinissamut itigartitsinerit allakkatigut nalunaarutigineqartariaqartut, tamannalu atuutissasoq angajoqqaatut oqartussaassusilik meeraq inuusuttorluunniit aamma ala-jangiinermut isumaqataagaluarpataluunniit.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsit malillugu meeqqat naammagittaalliorsinnaatitaanerat

Meeqqat suliani imminerminnut tunngasuni meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsit malillugu aalajangikkani naammagittaalliorsinnaatitaapput. Tamanna takuneqarsin-naavoq meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 60, imm. 2-mi. Inatsimmit qular-naarneqarpoq meeqqap pisinnaatitaaffii FN-ip Meeqqap Piginnaatitaaffii pillugit Isu-maqatigiisummi ilangussaq 12-ikkut. Meeqqat aamma inatsit pinngortinneqangan-gikkallarmalli naammagittaallior-nissaminnut pisinnaatitaaffeqarput. Taamaalilluni meeqqat naammagittaalliorsinnaatitaanerat inatsimmit nukitorsarneqarpoq.

Aalajangersakkami ersersinneqanngilaq meeqqat naammagittaalliorsinnaatitaasut aalajangersimasunik ukioqassanersut. Aallaaviuvoq meeqqat tamarmik ukiui apeqqutinngagit naammagittaalliorsinnaatitaanerat, meeqqat tamarmik pisinnaatitaaffigimmissuk tusaaneqarnissaq aamma meeqqamut tunngasunik pissutsinut ilaatinne-qarnissaq.

Meeqqap naammagittaalliorsinnaatitaanerminik atuinissaani piumasaqaataavoq meeqqap aalajangiiffigineqarsimanissa aamma naammagittaalliorsinnaanermut ilitsors-neqarsimanissa, aammalut meeqqap paasisimagaa aalajangigaq qanoq isumaqarner-soq, aalajangikkallu kingunerisassai.

Taamaattumik kommuni suliami pineqartumi piviusorsiortumik tassungaannarnarlu nailersuissaaq, meeqqap aalajangikkamik nalunaarfiginissaani aamma naammagittaal-

liorsinnaanermut ilitsorsorneqarneqarnissaani. Tassani kommu ni naliliissaaq meeraq ima inerismassuseqartiginersoq aalajangikkap kingunerisassaani paasinnissinnaalluni aamma suliamik naammagittaalliuuteqartoqassagaluarpat. Kommunip qajassuartumik aamma isumaliutinik meeqqamik naammagittaalliorsinnaanermik ilitsersuinera-nut atatillugu aammalu tamatuma paassisutissiüssuutigineqarneranut ilaatinneqarta-riqarluni. Aalajangersakkap oqaaseqaatitaani tamanna ersersinneqarpoq.

Kommuni naliliippat meeraq naammagittaalliorsinnaanerminut ilitsorsorneqartaria-qartoq, kommunip naammagittaalior sinnaanermut ilitsersuinermi oqaatigissavaa, meeraq qanoq naammagittaalliuuteqassanersoq aamma naammagittaalliuuteqarnissa-mi tunniussinissami piffissamik kingusinnerpaaffiuliussamik.

Meeraq aalajangiiffigineqareeruni naammagittaalliorsinnaanerminut ilitsersuinerta-limmik, meeqqap nammineerluni aalajangissavaa naammagittaalliorusunnerluni.

Meeqqap illersuisoqarsinnaanermik pisinnaatitaaffia

Meeqqamut kommunip ikorsiissuteqarnissamik suliamik aallartitsinerani kommu-ni meeqqamut neqeroorsinnaavoq illersuisussaminik ikorfartuisoqarsinnaaneranik. Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 44, imm. 1-im i ersersinneqarpoq. Aamma ersersinneqarpoq meeqqap illersuisua ilapittuutaassasoq suliap sularineqar-nerani meeqqap pisinnaatitaaffiinik qulakkeerininnissamat, tassunga ilanngullugu meeqqap tusaaniarneqarnissaa.

Meeqqap illersuisuata qulakkiissavaa pisinnaatitaaffiinik ilitsersussallugu nassuaal-lugu inatsimmik, aamma qulakkeerlugu meeqqap tusaaniarneqarnissaa aamma isumma-minik annissinissaa, kommunip aalajangiinnginnerani. Tamanna ersersinneqarpoq meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 44, imm. 1-im.

Aalajangersagaq taanna aamma Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqati-giissutaanneersumik ilanngutassiaq 12-imit ilanngussineruvoq, tassani meeqqap nam-mineq isiginninnini isummanilu oqaatigisinnaatitaagai suliami inaarutaasumik aalaja-niisoqarnissaa pitinnagu.

Pisuni allani meeraq illersuisussaminik ivertitsivigineqaannassanngilaq. Tamanna atuu-poq meeraq angajoqqaatut ogartussaassusilik akuersiseeqqaarnagu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarpat. Aammali pissutsini kommu ni isumaliuuteqarpat meeraq ul-loq unnuarlu angerlarsimaffimmut isumannaallisakkamut inissinneqarnissaanik.

Inatsisip oqaaseqaatitaanni ilaatigut ersersinneqarpoq, immikkut pingaaruteqartoq taamatut pisoqartillugu meeqqap tusaaneqarnissaa aamma isummaminik saqqummius-sinissamini ikorneqarnissaa. Tassunga atatillugu meeraq pisariaqartitsivoq ikorfartor-neqarnissaminik aamma pisinnaatitaaffiminik ilitsorsorneqarnissaq aamma naamma-gittaalliorsinnaanerminut pisinnaatitaaffeqarnerminik.

Kommuni aalajangeereersimappat meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqar-

nissaanik imaluunniit angerlartinneqarnissaanik, meeraq ilungersunartumik inissi-masarloq pisariaqartillugulu ikorfartorneqarnissaq aamma pisoq pillugu nassuaanne-qarnissaminik. Immaqa meeqqap pisariaqartippaa kommunip aalajangigaa pillugu nas-suaanneqarnissani, tassunga ilanggulligit periarfissat kommunip aalajangigaani naam-magittaalliuuteqarsinnaaneq pillugu aammalu naammagittaalliuuteqaraanni qanoq kinguneqartinneqarsinnaaneranut.

Illersuisup meeqqap pisortat oqartussaatitaannik oqaloqatiginninnerani ikiussavaa. Il-lersuisup ilisimaarissavai inunnik isumaginninnermi pissutsit qanoq ittuuneri aamma naammagittaalliuuteqarsinnaanermut atatillugu. Illersuisup qulakkeerinniffigeqataaf-figissavaa meeqqat inuuusuttullu pisinnaatitaaffimminnik ilisimasaqarnissaat, aamma meeqqat pisuni oqimaatsuni ikorfartorneqarnissaat. Tamatumani illersuisup ikuuuffigi-sinnaavaa meeqqap tamakkiisumik isiginnisinnaalerriissaa, aamma kommunip aalaja-nigigaa pillugu meeraq naammagittaalliorsinnaanermini sunik periarfissaqarnersoq, aamma qanoq iliornikkut naammagittaalliuut tunniunneqarsinnaanersoq.

Kommunip meeqqamik illersuisuliinerata kommunip nammineerluni meeqqap pisin-naatitaaffiinik ilitsersuisinnaaneranik pisussaaffiaassutaanngilaq.

Ombudsmandeqarfimmi suliati

Ombudsmandi suliamut 2023-5-imut oqaaseqarnikuvoq, tassani kommuni meeqqat sisamat angerlartinneqarnissaat pillugu aalajangiisimanngitsoq, aalajangigaqanngin-nerullu kingunerivaa, anaanaasup naammagittaalliuuteqarsinnaaneranik periarfis-saanik ilitsersuisimannginnej Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliorsinnaanermik. Taamatullu aamma kommunip nalilersuiffigisimanngi-la meeqqap ataatsip arlallilluunniit naammagitaalliorsinnaanerannut ilitsersuinissaq. Suliami meeqqat ukiui oqaatigineqanngillat.

Suliami ombudsmandi ilaatigut inassuteqarpoq kommunimit qulakkeerneqassasoq su-liani aalajangiifflusussani nalilorseqartassasoq meeraq naammagittaalliuuteqarnis-saminut ilitsersortariaqassanersoq.

Siusinnerusukkut ombudsmandip suliami 2020-5-imi kommunip aalajangikkani meeqqan-ut inuuusuttunullu nalunaarutiginnittarneri oqaaseqarfinginikuui. Ombudsmandi nam-mineerluni suliamik misissuilluni aallartitaqarpoq kommunip suliani meeqqat angerlar-simaffiup avataanut inissineqartartut angerlartinneqartarneri pillugit. Misissuinermut atatillugu ombudsmandi kommunimut kajumissaarivoq kommunip sulianik suliaqartar-neri imatut aaqqissuuttariaqannginnersut angerlartitsisarnermi pisariaqassusiisigut isummerfigineqartarnissaat, ilaatigut angerlartitsinissaq pillugu imaluunniit angerlar-titsinissami itigartitsilluni aalajangigaq meeqqamut inissinneqarsimasumut allakkati-gut nalunaarutigineqartariaqassanersoq.

Ombudsmandimit oqaatigineqarpoq aalajangiinermi angerlartitsinissami imaluunniit angerlartitsinissamut itigartitsinermi, meeqqamut aalajangiinermi pineqartumut aal-laavittut nalunaarutigineqartassasoq. Ombudsmandimit oqaatigineqarpoq meeqqat su-

liani nammuinneerlutik arlaatigut pisinnaatitaaffeqartarneri, meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsit malillugu suliarineqartuni, kisianni kommunip suliamik suliaqarnerminni suliami meeqqap pineqartup ukiui malillugit naleqqussasaasassoq.

Aamma ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, kommuni suliani ataasiakkaani piviusorsiortumik aamma immikkut meeqqap inerisimassusia suliamillu paasinnissinnaaneera naliliiffigineqassasoq, tamannalu tunngavigalugu suliat ilaanni meeqqap 15-it inorlugit ukiullip aalajangiivigineqarnera meeqqamut nalunaarutiginggitsoorsinnaallugu. Ombudsmandimit innersuussutigineqarpoq meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 50, imm. 1, taamaalilluni kommunip aalajangersakkami oqaatigineqartut, tassunga ilaatinneqarlutik akuersissutitalimmik angerlarsimaffiup avataanut inissiineq, angajoqqaatut oqartussaassusilimmit aamma meeqqamit akuersissummik atsiornermik peqqaartoqassasoq.

Naggataatigullu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 50, imm. 1 isumaqarmat, meeqqat 15-it sinnerlugit ukiullit angerlartitsinermik imaluunniit angerlartitsinissamik itigartitsinermik aalajangikkaniq nalunaarfigineqartuaannassasut. Tamanna pillugu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq nalinginnaasumik meeqqat 12-it 15-inillu akornanni ukiullit pisarialimmik inersimassuseqartmata paasinnissinnaassuseqartarlutillu nammuinneerlutillu aalajangiinermik tigusaqarsinnaallutik.

Meeqqat ombudsmandimut naammagittaalliuuteqarnissanissaminnut periarfissaat

Kinaluunniit pisortat oqartussaatitaat pillugu naammagittaallior sinnaatitaavoq ombudsmandip suliaqartarneranut ilaatinneqartoq. Tamanna ersersinneqarpoq ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 1, uniffik siullermi. Taamaalillutik meeqqat aamma ombudsmandimut naammagittaalliuuteqarsinnaapput.

Meeraq 18-it inorlugit ukiulik ombudsmandimut naammagittaalliuuteqarpat, aammalu ombudsmandip aalajangiuppagu naammagittaalliuutip suliarineqarnissaa, ombudsmandimit angajoqqaatut oqartussaassulik imaluunniit meeqqamut akisussaatitaq naammagittaalliuut pillugu ilisimatitsissaaq.

Meeraq kinaassutsimnik isertuussilluni sianerluni periarfissaminik ilitsorsorneqarsinnaavoq. Ombudsmandi suliamik suliaqarsinnaanngippat sapinngisamik meeraq ilit-sorsorneqassaaq saaffiginnissutimi ingerlateqqinnejarnissaanik sunik periarfissaqarneranik ilitsorsorneqarluni sumullu naammagittaalliuuteqarsinnaaneranik.

Kisiannili meeraq ombudsmandimut naammagittaalliuuteqarniarpat, taava meeqqap atini, angajoqqaami imaluunniit meeqqamut angajoqqaatut akisussaatitap atia aamma najugarisani taasariaqarpai. Naammagittaalliuummik ombudsmandi suliaqassaguni paasissutissat tamakku atortussaavai, ilaatigut ombudsmandi pisortat oqartussaatitaannut attaveqassappat (assersuutigalugu atuarfimmut imaluunniit kommunimut) meeqqap naammagittaalliuutiginiagaa pillugu.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsit

Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn med senere ændringer

§ 44. Kommunalbestyrelsip suliarinninneranut atatillugu meeqqap ikiorserneqarnissaanut suliniuteqarnermik aallartitsinermi, meeqqap meeqqanik illersuisumit ikorneqarnissaa neqeroorutigisinhaavaa. Suliaq suliarineqarnerata nalaani meeqqanik illersuisup meeqqap pisinnaatitaffiinik qulakkeerinninnissaq meeqqallu tusarneqarnissaa peqataaffigissa- vaa. Meeqqanik illersuisup meeqqat atugaat suliamigt immikkut paasisimasaqarfingissa- vaa imaluunniit meeqqanik illersuisussatut pikkorissarsimassalluni. Meeqqanik illersuisus- samik toqqaaneq angajoqqaatut oqartussaassusilimmit akuerineqaqqaartariaqanngilaq.

Imm. 2. Meeqqat angajoqqaatut oqartussaassusilimmit akuerineqanngitsumik angerlar- simaffiup avataanut inissinneqartut, tak. § 28, meeqqanik illersuisulerneqartassapput.

Imm. 3. BMeeqqat ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmi immikkoortortaqarfimmut isuman- naallisakkamut inissinneqartussatut eqqarsaatigineqartut inissinneqareersimasulluun- niit, meeqqanik illersuisulerneqartassapput.

Imm. 4. Meeqqanik illersuisup illersuisutut atorfininnerminut atatillugu pissutsit immik- kut pisariaqartitsippata meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik pinerluu- teqarsimannginnermullu uppernarsaammik pissarsinissamut akuersissuteqarsinnaan- ngorlugu pisussaaffilerneqassaaq.

Imm. 5. Naalakkersuisut toqqaanissamut, akissarsiaqartitsinissamut, meeqqanut piner- luuteqarsimannginnermut pinerluuteqarsimannginnermullu uppernarsaammik aallernis- samut, piukkunnaateqarnermut piginnaasanullu piumasaqaatinik qanoq ittunik meeqqanik illersuisumut piumasaqaataasussat pillugit malitarrisassisapput, tak. imm. 1. Ikorsiine- rup qanoq ingerlanneqarnissaa pillugu maleruagassanik erseqqinnerusumik kiisalu nak- kutilliinermut piumasaqaatit pillugit maleruagassanik erseqqinnerusumik Naalakkersui- sut aalajangersaasinnaapput.

§ 50. Kommunalbestyrelsi angajoqqaanngortussanit imaluunniit angajoqqaatut oqartus- saassusilimmit meeqqamiillu, taanna 15-inik ukioqalersimappat, ikorsiinissamik suliniuteqarnissanik, tak. § 21, immikkut ittunik ikorsiinissanik, tak. § 25, imaluunniit ikorsiin- nissanik suliniuteqarnernik sukanernerusunik, tak. § 27, taamaattoq tak. imm. 2, aalaja- ngiisoqartinnagu, allaganngorlugu akuersissummik pissarsiniassaq. Suliniuteqareerner- mi malitseqartitsinermik, tak. § 42, aalajangiisoqartinnagu, kommunalbestyrelsi meeqqaa- mit imaluunniit inuuusuttumit allaganngorlugu akuersissummik pissarniassaq.

Imm. 2. Imm. 1-im oqaaseqatigiit siullianni akuersissummik piumasaqarneq saneqqun- neqarsinnaavoq, ikorsiinissamik suliniuteqarnermik aallartitsinissaq meeqqap peqqissu- saanut, ineriarneranut inuunerinneranullu annertuumik pingaarutilittut isigineqarpat kiisalu ikorsiinissamik suliniuteqarneq akuersissummik pissarsinngikkaluarluni angune- qarsinnaasutut isigineqarpat.

Imm. 3. Aalajangikkat, tak. § 6, angajoqqaatut oqartussaassulimmik imaluunniit meeqlaa- mit akuersissummik pisariaqartitsinngillat.

§ 60. Kommunalbestyrelsip Inatsisartut inatsisaat una malillugu aalajangigai, Isumaginnermi Naammagittaalliorfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput, Isumaginnittoqarfip Naammagittaalliorfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput Isumaginnittoqarfip aqunneqarnera aaqqissuunneqarneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaani aalajangersakkat malillugit.

Imm. 2. Inatsisartut inatsisaat una malillugu aalajangersakkat naapertorlugit aalajangiernut, meeqqat suliani imminnut tunngasuni, tak. imm. 1, naammagittaalliorsinnaatitaapput.

Imm. 3. Meeqqap naammagittaalliorsinnaatitaanera pillugu maleruagassanik erseqqinnersunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqtigiiissutaat

FN-ip Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqtigiiissutaat 20. november 1989-imeersoq

Ilanngutassiaq 12

1. Naalagaaffiit peqataasut qularnaassavaat meeqqap, nammineerluni isummaminik saq-qummiussisinalereersup, isummaminik taamaattunik pissutsini meeqqamut namminermut tunngassutilinni tamani akornuserneqarani oqariartuuteqarsinnaanermut pisinnaatitaaffeqarnissaa; meeqqap isummerner, ukiuinut inerisimassusianullu naapertuuttumik pingartinneqassapput.

2. Tamanna siunertalarugu meeraq annermik periarfissinniarneqassaaq, suliat meeqqamut tunngasut eqqartuussisarnermi oqartussaasunit imaluunniit ingerlatsinikkut oqartussaasunit suliarineqarnerini, nammineerluni imaluunniit sinnisorisaq imaluunniit sullisisoq naapertuuttoq aqutigalugu, naalagaaffimmi eqqartuussivinni periaaserineqartussut aalajangersakkat naapertorlugit oqaaseqarnissaa.

Ombudsmandi pillugu inatsit

Inatsisartut inatsisaat nr. 7 1. juni 2017-imeersoq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu.

§ 12. Oqartussat § 7-imni taaneqartut pillugit naammagittaalliuutit kimilluunniit Ombudsmandimut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Kinaluunniit kiffaanngissusiagaasi-masoq allakkatigut matoqqasutigut Ombudsmandimut saaffiginninnissaminut pisinnaatitaavoq.

Imm. 2. Naammagittaalliorfup atini najugaqarfinilu nalunaarutigissavai, naammagittaalliuutip sulanera pillugu nalunaarutinik Ombudsmandip naammagittaalliorfumut nassius-siffigisinnaasaanik.

Imm. 3. Naammagittaalliuutiginiagaq pisup pineraniit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu su-liassangortinneqassaaq.

Imm. 4. Imm. 3-mi piffissaliunneqartoq Ombudsmandip pisuni immikkut ittuni sivitsorsinnaavaa.

2.3 Inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaneq aamma ersarissumik qularnaatsumillu inatsisitigut tunngaveqarneq

Immikkut siunnersortimit Henrik Bachimit

Inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaneq tunngaviusumik periusiuvoq pisortat ingerlatsineranni pisinnaatitsinerni, tamannalu ombudsmandip arlaleriarluni isum-merfiginninnissaanut pissutissaqalersitsisimalluni. Ukiut ingerlanerini sammisaq pillugu ombudsmandi arlaleriarluni oqaaseqaateqartarsimavoq, taamatullu ombudsman-deqarfimmi sulisut ilangngutassiaqarsimallutik inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaneq pillugu tamannalu pillugu siusinnerusukkut ombudsmandip nalunaaru-siaata imarisaanik.

Oqaaseqaatini aamma allaaserisani ilaatigut pineqartarsimapput aalisarnermi piniar-nermilu akuersissutinik qinnuteqarnermut atatillugu itigartitsinermik aalajangikkani inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanermut tunngasut. Suliat eqqartorne-qartut aamma allaaserisat uuma allaaserisap naanerani inaarutaasutut allaaserineqa-rumaarput. Inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaneq pillugu annertunerusu-mik paasisaqaarusukkaanni suliat allaaserisallu oqaatigineqartut innersuussutigineqar-put.

2023-mi ombudsmandi inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaneq pillugu isummernissaminik periarfissaqaleqqippoq. Tamanna pivoq suliami 2023-2-mi, immik-koortoq 3-2-mi nalunaarusami matumani annertunerusumik eqqartorneqartumi. Sulia-mi ataatsimoorussanik tikaagullittassanik pisassiinissamik itigartitsinermik inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaneq pineqarpoq. Suliami 2023-2-mi ajornartorsiu-it immikkut toqgarneqartut oqaatigitinnagit naatsumik inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanermi aallaavik pillugu eqqartorneqaaqqaassaaq.

Inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik aallaavik naatsumik
Ingerlatsivik inatsisinik naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik taaneqartartumik malinnittussaatitaavoq, taanna aamma taaneqartarpoq inatsisitigut ingerlatsinermi pe-riuseq. Inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanerup malitsigivaa ingerlatsi-viup sulinermini inatsisitigut tunngavissaqarnissaa imaluunniit akuerisamik allatut inat-sisitigut tunngavissani akuerisaasunit.

Inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanerup qitiusumik ilagivaa inatsisitigut tunngavissaqarnissamik piumasaqaat. Tamatuma malitsigivaa, pisortat oqartussaati-taat taamaallaat innuttaasumut aalajangiissuteqarsinnaammat pisortat oqartussaati-taat tamatumunnga inatsisiortunit pisinnaatitsissumvik tunineqarsimappat. Asser-suutitut tamanna ima isumaqarpoq, naalakkersuisoqarfik taamaallaat innuttaasup tungaanut inatsisitigut pituttuusumik aalajangiissinnaalluni, tamanna Inatsisartut pisin-naatitsissutigisimappassuk. Tamannalu tunngavigalugu inatsisitigut sammisap qanoq

paasineqarnissaa apeqqutaagajulersarluni, inatsimmi aalajangersagaliaq qanoq atuar-neqassanersoq paasineqassanersorlu. Aatsaallu tamatuma kingornatigut paasineqar-sinnaalluni Inatsisartut suna akuersissutigismaneraat. Ilaannikkut inatsisitigut qanoq paasineqarsinnaanera ajornakusoortinneqarsinnaasopoq, tassami piumasarineqar-tarmat inatsisitigut aalajangersagaq ersarinnerussasoq, eqqoqissaartuulluni aamma qularnaannerulluni, akulerunneq annertuneruppat pisortanit inatsisitigut pituttuisumik aalajangiiffigerusutaq. Taamatut pisoqartillugu pineqalersarput sakkortusisamik inat-sisitigut tunngavissaqarnissamik piumasaqaatit.

Inatsisitigut tunngavissaqarnissaq sakkortusarneqartarpoq assersuutigalugu akuler-unnikut imaluunniit innuttaasut inuussutissarsiornissami periarfissaannik killilersui-lernikkut.

Suliat marluk toqqarneqartut, tassani Naalakkersuisut aalajangiinerat inatsisi-tigut tunngavigineqarluni aalisarnermi piniarnermilu akuersissutinik itigartit-sinermi atorneqartoq

Suliami 2021-4-mi ombudsmandi isornartorsiuteqarpoq, Aalisarnermi, Piniarnermi Nunalerinermilu Naalakkersuisoqarfiusimasup innuttaasumik umiatsiaararsorluni aali-sarnissamik akuersissummik itigartitaasimanera qinnuteqartup najugarisaa tunnga-vigalugu, qinnuteqartup najugarisaa tunngavigalugu inatsisitigut itigartitsinermi tun-ngavissaqanngitsumik.

Tamatumanilu pisarialimmik inatsisitigut tunngaviliornissamut taarsiullugu naalakker-suisoqarfiup aalajangiinermini innuttaasumut innersuussutigivaa, Naalakkersut aalaja-niisimanerat qinnuteqartup najugarisaa aalajangiisusuosoq akuersissuteqarnissamut, aalajangiinerlu tamanna innuttaasunut nalunaarutigineqarsimasoq tusagassiutitigut nalunaaruteqarnikkut.

Tassunga atatillugu ilaatigut ombudsmandimit tikkuarneqarpoq, Naalakkersuisut aala-jangiisimanerat tunngavigalugu inatsisinut atuuttunut assortuummat, aalajangiineq inatsimmut atuuttumut ilaatinneqalersimanngippat. Tamanna pissuteqarpoq Naalak-kersuisut aalajangiinerat inatsimmi ilaangimmat, taamatullu aalajangiineq inatsimmik ilasinerusinnaananilu taarsiisinnaanngimmat.

Aalisarneq pillugu inatsit periarfissiivoq malittarisassaliorsinnaanermut, tassa qinnute-qartup najugaqarfigisaa aalajangiisusuosinnaasoq innuttaasup akuersissummik itigartin-neqarnissaanut. Kisiannili taamatut pisinnaatisineq piffissami tamatumani naalakker-suisoqarfiup aalisarnissamut akuersissummik qinnuteqarnermi itigartitsinissaanut ma-littarisassaliunneqarsimanngilaq.

Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfimmik isornartorsiuinera aalajangikkamik aalaja-ngerisumasumi tusaatissatut tiguneqaannarani, aammattaaq aalajangikkat Naalakkersuisut aalajangiinerannik tunngaveqartut tamakkerlugit tusaatissatut aamma tigune-qarput.

2023-mi ajornartorsiutip assinganik pisoqaqqippoq, naalakkersuisoqarfimmi tassanerpiaq peqatigiiffiit pingasut qinnuteqaataannik katussillutik tikaagullinniarnissaminnut pisassisneqarnissamut itigartinneqarput, tassani innersuussutigineqarluni Naalakkersuisut aalajangersimanerat katussilluni tikaagullinniartarnermi piffissamik killiliinissap atuutsinneqalernissaanut. Itigartitsineq nalunaarutigineqarpoq, naak nalunaarutikkut aalajangersakkami inatsisitigut atuuttumut akerliugaluartoq, taanna ukioq kaajallugu piniartoqarsinnaaneranik akuersinermik imaqrstmat. Tamatumani ombudsmandimit naalakkersuisoqarfik isornartorsiorneqaqqippoq.

Taamaalilluni 2021-mi aamma 2023-mi naalakkersuisoqarfik inatsisit avaqqullugit pituttuisumik aalajangiivoq tassani innersuussutigineqarluni Naalakkersuisut aalajangjisimanerat. Pisumi tamatumani inatsisitigut aalajangersagaqangilaq. Pisup aappaani nalunaarummi inatsimmit atuuttumit Naalakkersuisut aalajangigaannit allaanerusumik aalajangersaasoqarluni.

Pisunili marluusuni assigiinngissuteqartoqarpoq, suliami 2023-2-mi akuerisamik katussilluni ukioq kaajallallugu tikaagullinniarsinnaanermi aamma inatsimmit pisinnaatitsissummik peqarpoq, tamatumani Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput "iliusereqqusap piviusunngortinnissaanut", piniarnermi aallaaniarnissamilu naleqqussaanermi, tassunga ilanngullugu malittarisassallortoqarsinnaaneranik ilaatigut piffissani eqqissisimatit-siviusuni aamma piffinni piniarfigeqqusinnginnernik kiisalu aallaaniarnermi aamma piniarnermi inerteqquteqarnissamut imaluunniit killilersuinissamut.

Naallu naalakkersusioqarfiup aalajangiinermini peqatigiiffinnut pingasuusunut malittarisassaq taanna innersuussutigisimanngikkaluaraa, taamanikkut Aalisarnermut Pi-niarnermullu Naalakkersuisup akisussaasup tamatuma kingornatigut ombudsmandimit tunngavilersuutigvaa, naalakkersusioqarfiup nalunaarummi aalajangersakkat akerlianik aalajangiisinnaaneq – taakkualu aalajangersakkat allanngortinnagut – tikaagulliniaqqusinnginnerlu taamaallaat Naalakkersuisut aalajangigaat innersuussutitut tunngavagineqarluni.

Ombudsmandimit oqaatigeqqinnejarpooq, inatsisitigut pituttuisumik aalajangikkat aalajangerneqartassasut inatsisitigut tunngavissatigut soorlu inatsisitigut malittarisassatigut avammut ilisimatitsissutigineqarsimasutigut, taamaalillutik innuttaasut inatsisinku naleqqussarsinnaassammata.

Aamma ombudsmandimit oqaatigeqqinnejarpooq, inatsisitigut tunngaviusumik periuutsi- mit allaanerusoqartillugu, ombudsmandip paasinninnera malillugu pisariaqarpoq ersarissumik, eqqoqqissaartumik aamma qularnaatsumik inatsisitigut tunngaveqarnissaq paatsuuqgassaanngitsumik inatsisiliortumit pisinnaatitsissutitalimmik, tassa imaappoq Inatsisartunit. Ombudsmandillu paasinninnera imaalluni, tamanna pingaartumik atuuttoq, allaffissornikkut aalajangiinerup innuttaasup inuussutissarsiornissaa annikilli-saaffigippagu, taamaattoqartillugu qajannaatsumik inatsisitigut tunngavissamik atuutoqarnissaa.

Ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, ombudsmandip paasinninna unaasoq, Inatsisartunit pisinnaatitaaffiliinermi Naalakkersuisut allatut periarfissaqarsimannngitsut aalisarnerup piniarnerullu naleqqussaaffigineqarnissaani taamaallaat malittarisasat atuuttut allangortinnerisigut nalunaarutiliornikkut, tassani oqaatigineqartumik Naalakkersuisunit aalajangikkatut. Tamatuma kingornatigut naalakkersuisoqarfik nalunaarut tunngavigalugu aalajangiisinalissammat innuttaasut eqqarsaatigalugit.

Atuarneqarsinnaasut allat siunnersuutigineqartut

Inatsimmut naapertuutumik tunngavissaqarnissamik aallaavik inatsimmillu tunngavis-saqarnissamik piumasaqaat sakkortusisaq suliami 2021-4-mi eqqartorneqarput, taamauttaaru inatsisilerineq pillugu atuakkiait Ombudsmandillu siusinnerusukkut periaasia in-nersuussutigineqarlutik. Allaaserisami "Aalisarsinnaanermut akuersissutip itigartitsis-sutiginissaanut inatsisikkut tunngavissaqannginneq" 2021-mi nalunaarusiami imm. 2.1-imi ilangngussami inatsimmik naapertuutumik tunngaveqartussaaneq aamma eqqartorneqarpoq.

Tamatuma saniatigut suliaq aamma allaaserisaq "Ingerlatsivik susinnaava?" 2013-imi ukiumoortumik nalunaarummi immikkoortumi 5.6-imi aamma immikkoortumi 3.2-mi ilanngun-neqartut takukkit.

Taakkua saniatigut suliaq 2016-imi ukiumoortumik nalunaarummi immikkoortumi 5.3-imi ilanngunneqartoq takuuk. Allaaserisami "Aalisarsinnaanermut akuersissutit inatsim-millu naapertuutumik tunngaveqartussaaneq" immikkoortumi 3.4-mi ukiumoortumik nalunaarummi 2016-imeersumi aamma inatsimmik naapertuutumik tunngaveqartus-saaneq aamma eqqaaneqarpoq. Allaaserisami ilaatigut innersuussutigineqarluni suliaq ilanngunneqartoq immikkoortoq 5.04.5-itut ukiumoortumik nalunaarummi 2001-imeer-sumi.

Inatsisartut Ombudsmandiata oqaaseqaatai allaaserisallu www.ombudmandi.gl-imi atuar-neqarsinnaapput.

Inatsimmut naapertuutumik tunngaveqartussaanermik aallaavik Folketingip Ombuds-mandiata oqaaseqaataani arlalinni aamma isummerfigisarsimavæ. Ass. 2015-3, 2013-24, FOB 1997.74 aamma FOB 1989.213 atuakkit. Taakkua saniatigut "Endelig redegørelse - Undersøgelse af Ankenævnet for Uddannelsesstøttens praksis inden for udvalgte områ-der". Oqaaseqaatit taakku www.ombudsmanden.dk-mi atuarneqarsinnaapput.

Nanortalimmi innuttaasut septemberimi periarfissaqarput ombudsmandip sulisuinik oqaloqateqarnis-saminnik.

SULIAT TAMANUT SAQQUMMIUNNEQARTUT

Ombudsmandip suliat suliarisimasani arlallit ukiut tamaasa tamanut saqqummiuttarpai. Suliat ukiumi nalunaarusiuunneqartumi tamanut saqqummiunneqartut tulliuttuni eqqartorneqarput, taakkulu tamarmiutillugit suliani pineqartut kikkuussusii ilisarnarunnaarsillugit Ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmandi.gl-imi atuarneqarsinnaapput.

3.1 Kommunip suliamik suliarinninnerminut piffissaq atu-gaa suliamillu suliarinninnera suliami (2023-1) siusi-naartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernissami akuerineqarsinnaanngitsut

Innuttaasoq Qeqqata Kommuneani siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerumalluni 19. april 2016-imi qinnuteqaateqarpoq.

Allakat kommunep 18. november 2020-mi innuttaasumut nassiuppai, taakkunanngalu erserluni suliaq suliarineqarsimanngitsoq, tassami pineqartoq ukioqqortunini pissutigalugu utoqqalinersiaqalersinnaatitaalernissami tungaanut ulluni 22-iinnarni siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqarsinnaatitaasussaammat.

Kommunep siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerumalluni qinnuteqaammik suliarinninnera innuttaasup Ombudsmandimut 5. januar 2021-mi naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandip suliamik misissiuneq naammagittaalliuut tunngavigalugu aallartippaa.

Kommunep suliaq innuttaasup 5. januar 2021-mi Ombudsmandimut naammagittaalliornerata kingornatigut suliareqqilerpaa, innuttaasorlu 1. oktober 2021-mi kommunep aalajangiinermigut 1. september 2020-mit atuutilersumik siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiqaqlersillugu.

Innuttaasup siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerumalluni qinnuteqaataanik kommunep suliarinninnera Ombudsmandip pisariaqanngitsumik sivisualaarsimasutut isigaa.

Innuttaasup siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerumalluni qinnuteqaataanik kommunep inaarsaalluni suliarinnissimannginnera, inaarsaallunillu suliarinninnissraluamut taarsiullugu allakkanik suliap siusinaartumik sulisinnaajunnarnersiuteqalerumalluni qinnuteqaammut tunngasup innuttaasup ulluni 22-iinnarni siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqareerluni utoqqalinersiaqarnermut ikaarsaartussaanera pisutigalugu suliarineqannginnissaanik nalunaaruteqarfiusunik innuttaasumut nassiussimana Ombudsmandip isorisariallittut isigaa.

Tassani kommunep aqutsisoqarfiaq piginnaatitaanini pisinnaatitaaninilu avaqqullugit iliuuseqarsimanera Ombudsmandip ajuusaarnartutut aamma isigaa, innuttaasummi siusinaartumik sulisinnajunnaarnersiuteqalerumalluni qinnuteqaataa Atugarissaarnermut Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqanngitsoormat.

Ombudsmandip ataatsimut isiginnilluni paasinninnera unaavoq, suliami matumani piffissaq suliarinninnermut atorneqartoq, suliamillu suliarinninneq akuerineqarsinnaangitsut.

Suliap piffissani pingasuni tulleriinneri malillugit qaammatini 27-ni, qaammatini qulini aamma qaammatini arfineq marlunni iliuuseqarfingineqarani uninngatinneqartarsimanera kiisalu suliap ataatsimut isigalugu ukiut tallimat sinnerlugit suliarineqarsimanera Ombudsmandip pingartillugu isiginiarpaq.

Kommunep suliarinninnerani siusinaartumik sulisinnajunnaarnersiutisiat pillugit aala-jangiinssaq eqqarsaatigalugu kommunep pisinnatitaaneq pillugu nammineq ilumini aalajangersakkanik malinnissimannginnera Ombudsmandip aammattaaq pingartillugu isiginiarpaq.

Kommunep oqaatigaa sorianik siusinaartumik sulisinnajunnaarnersiutisianut tunngasunik suliarinnittarnermi periaaseq annertuutigut allannguiteqartitsiviusimasoq.

Ombudsmandip kommune qinnuigaa sorianik siusinaartumik sulisinnajunnaarnersiutisianut tunngasunik suliarinnittarnermi periaaseq annertuutigut sutigut ilorraap tunngaanut allannguiteqartitsiviusimasoq paasissutissutigeqqullugu.

Ombudsmandip kommune aammattaaq qinnuigaa kommune puigutsaaliutinik pitsasunuk suliat siunissami puigorneqartanginnissaannik qulakkeerisumik peqarnersoq paasissutissutigeqqullugu.

Ombudsmandip kommune naggasiutitut qinnuigaa oqaaseqaat, matumani taarsiissuteqartoqarsinnaanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, qanoq iliuuseqarnissamut pissutisaqalersitsinersoq nalunaarutigeqqullugu.

Ombudsmandip paasisaa malillugu suliamut annertuumik pingaaruteqartumik kukkusueteqartoqarsimammatt sumiginnasoqarsimammallu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat aamma Qeqqata Kommuneani communalbestyrelsi ombudsmandeqarneq pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu suliaq pillugu ilisimatinneqarput.

Kommunemit e-mailikkut 1. september 2023-mi oqaatigineqarpoq kommune suliat suliarineqartarneranni pitsangorsaaniarsimasoq sullissumik atorfinitsitsinikkut taa-mallaat siusinaartumik sulisinnajunnaarnersiuteqalerinnissamik qinnuteqaatinik suliaqartussamik, taamatullu aamma sullissinermi programmimut ingerlatsinermi atortussat naleqqussarneqaleruttortut. Tamatuma saniatigut kommunemit nalunaajaatigineqarpoq sorianik sullisseriaaseq aamma eqqaasitsisarnermi aaqqissuuussaq, taamaalil-

lutik siunissami siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerniarlutik qinnuteqartut puigorneqartannginnissaat qulakkeerneqassalluni.

Naggataatigullu kommunemit oqaatigineqarpoq suliamik sullisisumit qanoq paasine-qarneranik, saqqummiussisarnermi suleriaassisaaq innuttaasunut taarsiissuteqartar-nermi apeqqummut tungasooq aamma suliarineqassasoq. Ombudsmandip imatut paasi-vaa, suliamik saqqummiussisarnerup imarissagaa taarsiissuteqarnissami apeqqummi isummerfiginninneq, innuttaasumullu nassiunneqartassasoq naammassineqarnermini.

Ombudsmandimit oqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqarput suliarlu naammassine-qarpoq.

(Oqaaseqaat 9. marts 2023, j.nr. 2021-120-0002)

3.2 Naalakkersuisut aalajangererat inatsisikkut tunnga-vigisatut atuussinnaassuseqanngilaq. Naalakkersuiso-qarfik inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartus-saanermik piumasaqaat tunngavigalugu iliuuseqarsi-manngilaq (2023-2)

Peqatigiiffiit pingasut tikaagullittassinneqarnissamik qinnuteqaatimik Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit itigartinneqarnerat Ombudsmandimut ataatsimoorlutik naammagittaalliuutigaat. Naalakkersuisut katusilluni tikaagullinniartarne-rup piffissaq eqqarsaatigalugu killilerneqarnissaanik 2021-mi decemberimi aalajangererat Naalakkersuisoqarfieuq itigartitsinermit innersuussutigaa.

Ombudsmandip misissuineranut atatillugu Naalakkersuisoqarfieuq oqaatigaa Naalakkersuisut aalajangererat itigartitsinermut inatsisikkut tunngavissatut atuussinnaassuseqartutut isigigitsik. Naalakkersuisoqarfik aamma isumaqarpoq itigartitsinermut Piniarneq Aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi § 8-mi inatsisikkut tunngavissaqartoq.

Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfik isumaqatiginngilaa. Naalakkersuisut aalajangererat peqatigiiffiit tikaagullittassinneqarnissamik qinnuteqaataannik itigartitsiner-mut inatsisikkut tunngavissatut atuussinnaassuseqanngitsutut isigalugu. Ombuds-mandi taamatuttaaq isumaqarpoq Piniarneq Aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi § 8-mi aalajangiinermut tunngavittut atorneqarsinnaanngitsoq. Ombudsmandip paasinninne-ra unaavoq, § 8 tassaasoq piginnaatitsissutitut aalajangersakkamik taaneqartartoq, Naalakkersuisoqarfieuq nalunaarummi malittarisassanik aalajangersaanermini atorsin-naasaa. Naalakkersuisoqarfilli taamaalior simanngilaq.

Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfimmut malugeqqullugu oqaatigaa Naalakkersui-

soqarfik Naalakkersuisut aalajangernerat tunngavigalugu aamma taamatut aalajangii-simanera pillugu 2021-mi isornartorsiorlugu oqaaseqaateqarsimalluni. Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu taamani oqaatigisimavaa aalajangernerup taamaattup inatsiseqartitsineq atuuttoq tapertalersinnaanngikkaa taarsersinnaanngikkaaluunnit. Naalakkersuisoqarfiup Ombudsmandi taamani isumaqatigaa suliallu taamaattut sulia-reqqillugit.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu isumaqarpoq kukkanerup taassuma kukkus-sutigeqqinnejnarnera akuerineqarsinnaanngitsoq.

Peqatigiiffit katussilluni piniagassanik tikaagullittassinneqarnissamik qinnuteqaataat Naalakkersuisoqarfiup suliareqqissaga Ombudsmandip inassutigaa. Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaa inassutigisami Naalakkersuisoqarfik qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersinneraa nalunaarutigeqqullugu.

Ombudsmandi suliamut pingaaruteqartumik kukkussuteqartoqarsimasoq sumigin-naasoqarsimmasorlu isumaqarami Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat aamma Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu suliaq pillugu nalunaarfigai.

Ombudsmandip kingornatigut 21. april 2023-mi naalakkersuisoqarfimmit akissut ti-guaa, ilisimatitsissutigineqarluni pisortat pillugit inatsiseqartitsinermi malittarisassat eqquutsinneqarnissaannut isumannaarisumik naalakkersuisoqarfik suliniummik aal-lartitsiniartoq, matumani inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik piu-masaqaat.

Naalakkersuisoqarfilli ilaatigut aamma naliliivoq, Piniarneq Aallaaniarnerlu pillugit inat-simmi § 8-p – piginnaatitsinermik aalajangersagaanerata saniatigut – taamatuttaaq naalakkersuisoqarfik piniarnermi allatut malittarisassiorsinnaaneranik periarfissikkaa.

Ombudsmandi naalakkersuisoqarfik allakkatigut 4. juli 2023-meersutigut akissute-qarfigaa, naalakkersuisoqarfiup naliliineranut ombudsmandi isumaqataanngitsoq, taa-maalillunilu naalakkersuisoqarfiup paasinninneranut atatillugu ombudsmandip oqaase-qaatiminut allanguinissamut pissutissaqalersitsinngitsoq. Ombudsmandittaaq ilisi-matitsivoq, suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinnani.

Ombudsmandi kingorna 15. august 2023-mi naalakkersuisoqarfimmuit oqaaseqaatinik tigusaqarpoq, naalakkersuisoqarfiup tunngavilersuutai pillugit ombudsmandip isum-merfiginneqqinnissaanut qinnuiginilluni.

Ombudsmandi naalakkersuisoqarfimmut allakkatigut 21. september 2023-meersuti-gut akissuteqarpoq. Allakkami ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaanermut piumasaqaat pillugu ombudsmandi nas-suaassuteqarpoq. Kingornatigut ombudsmandip oqaatigaa, Piniarneq Aallaaniarner-lu pillugit inatsimmi § 8, ombudsmandip paasinninnera malillugu piginnaatitsinermik

aalajangersakkamit allatut isigineqarsinnaanngitsoq. Taamaattumik ombudsmandip suili ima paasinninnerivaa, aalajangersakkap nalunaarummik aalajangersaanerup saniatigut Naalakkersuisut piniarnermi aallaaniarnermilu allatut malittarisassiorsinnaaneranik periarfissiinngitsoq.

Ombudsmandittaaq naalakkersuisoqarfik qinnuigaa ombudsmandip oqaaseqaammi isornartorsiugaanut tunngatillugu naalakkersuisoqarfik periaaseriinnakkaminik suili atuiinnarnersoq nalunaarrutigeqqillugu. Tamanna naalakkersuisoqarfimmit tusagasiuititgut nalunaarummut aalajangersimasumut innersunneqarpoq.

E-mailikkut 9. november 2023-meersutigut naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq, ombudsmandip 22. marts 2023-mi oqaaseqaammi isornartorsiugaa naalakkersuisoqarfuummi periusaq taanna atorneqarunnaarsimasoq.

Tamatuma kingornatigut Ombudsmandip suliamik suliariinninnini unitsippaa.

(Oqaaseqaat 22. marts 2023-meersoq, j.nr. 2022-821-0001)

3.3 Kommunep suliamik soraarsitsinermut tunngasumik suliariinninnera kukkussutillu pillugit qisuariannginnera isorisariaqartuusoq (2023-3)

Kommune Qeqertallip 2020-mi utoqqaat illuanni sulisoq tapersorsortitut taartaasarutut atorfinititsippaa. Atorfinititsinermi allakkat sulisup suliassaasa allaaserineqarnerannik ullulluunniit sulisup suliffissaata kingulliup taaneqarneranik imaqanngillat. Tamatuma saniatigut puigortungortunut immikkoortortami tamarmi taartaasartutut sulisoq piffissap ilaani atorneqarpoq.

Kommunep sulisoq 14. februar 2022-mi ataatsimeeqatigaa, tassanilu ulloq suliffiusus-saq kingulleq sulisup atorfinittsinnejnarnerani allakkanut ikkunneqarpoq.

Kommunep soraarsitsinera sulisup Ombudsmandimut 23. maj 2022-mi naammagittaaliutigaa.

Suliamik misissuineq Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu aallartippaa.

Ombudsmandi naliliivoq atorfinittsigallarneq pineqanngitsoq, naak sulisup atorfia taartaasartutut atorfittut taaneqaraluartoq, tassami sulisup atorfinittsitaanerata allaaserineqarnerani immikkut taaneqarsimangillat ulloq suliffissa kingulleq imaluunniit suliassat suut suliariissanerai. Ombudsmandili naliliivoq aalajangersimasumik atorfinittsineq pineqartoq.

Kommunep sulisumut taassuma suliami pineqartutut isumaanik suliassat sularineqartnerat pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit soraarsitsineq sioqqullugu tunarniaaviginissimannginnera, kommunip allakkatigut aalajangiisimannginnera tunngavilersummillu sulisumut tunniussisimannginnera Ombudsmandip ataatsimut isigin-nilluni isorisarialittut isigai.

Ombudsmandip tamanna tunngavigalugu inassutigaa suliaq kommunep suliareqissa-gaa, matuman i suliame pineqartup isumaanik tusarniaasimannginnerup kingunerisaanik kommunep isummerfiginninnera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Kommunep amigaatit paasigamigit taakkua kingunerisaannik suliami amigaatit pillugit isummerfiginnissimannginnera isorisarialiusoq Ombudsmandi aammattaaq isumaqar-poq.

Kommunep suliaq suliareqqilersimaga komune e-mailikkut 12. juni 2023-meersuk-kut aamma 15. juni 2023-meersukkut oqaatigaa.

Taamaalilluni Ombudsmandimit suliaq naammassineqarpoq.

(Oqaaseqaat 3. maj 2023-meersoq, j.nr. 2022-323-0005)

3.4 Avannaata Kommuniata suliamik sularinninnginne-ra piffissap suliamik sularinninnermut atorneqartup ukiut sisamat sinnerlugit sivisussuseqarneranik kinguneqarpoq (2023-4)

Innuttaasup Avannaata Kommuneani siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalernisi-sani 3. august 2018-imi qinnutigaa. Nakorsap uppermarsaasiussaa qinnuteqaatip sularineqarnerani atugassaq 9. august 2018-imi sularineqarpoq. Nakorsalli uppermarsaasiussaa ingerlateqqillugu immikkoortortaqarfimmut susassaqartumut nassiunneqan-ningitsoorpoq.

Innuttaasup kommune akissuteqaqqullugu 16. december 2021-mi aamma 27. decem-ber 2021-mi nukingisaarpaa. Kommunep innuttaasup taassuma nukingisaarutai tunnga-vigalugit 27. december 2021-mi ataatsimeeqatigaa, suliamilli sularinninnermi iliuuser-piaasunik aallartitsinani.

Innuttaasup kommune 9. september 2022-mi nukingisaqqippaa, taamaattumillu kom-munep innuttaasoq 22. september 2022-mi ataatsimiinnissamut aggequaa.

Piffissaq kommunep suliamik sularinninnerminut atugaa innuttaasup uannut 4. oktober 2022-mi naammagittaalliuutigaa.

Kommunep innuttaasoq tamatuma kingornatigut arlaleriarluni ataatsimeeqatigisarpaa, nakorsallu uppernarsaasiussaa nutaaq 8. december 2022-mi suliarineqarluni. Sulisin-naassuseqarnermut takussutissiaq 3. januar 2023-mi suliarineqarpoq.

Innutaastrup siusinaartumik sulisinnaajunnaarnersiuteqalerumalluni qinnuteqaatini 16. marts 2023-mi tunuartippaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq suliaq innuttaasumut tunngasoq kommunep arlaleriarluni puigortarsimaga kiisalu innuttaasoq aatsaat nukingisaaruteqaraangat suliamili iliuuse-qartoqartarsimasoq.

Suliap attorneqarani ukiut pingasut sinnerlugit uninngatinneqarsinnaasimanera kiisalu suliap suliarineqannginneranik kommunep nukingisaarutinik tigusaqarnermi kingornatigut aatsaat malugisaqarsimanera Ombudsmandip isorisariaqarluiunnartutut isigai.

Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq katillugit ukiut sisamat sinnerlugit sivisussuseqartoq Ombudsmandip isorisarialerujussuartut isigaa.

(Oqaaseqaat 13. juni 2023-meersoq, j.nr. 2022-104-0043)

3.5 Kommunip angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisi-mannginnera kommunillu inissiisoqarnissaanik aalaja-nangiinermik atuutsitsisimannginnera akuerineqarsin-naanngilluinnartoq (2023-5)

Qeqqata Kommuneanit meeqqat sisamat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsi-masut pillugit anaanaasup naammagittaalliuutai arlallit Ombudsmandip 2022-mi aamma 2023-mi tiguai. Anaanaasup naammagittaalliuutai tunngavigalugit Ombudsmandi aalajangerpoq anaanaasup meerai sisamat pillugit angerlartitsinissamik suliaq nammineerluni misissuiffiginiarlugu.

Anaanaasup meerai sisamat angerlarsimaffiup avataanut nukinginnartumik inissinneqarput 22. juli 2016-imi. Meeqqat taakku sisamat angerlarsimaffimminnut 2018-imi pulaarnerminnut atatillugu anaanaasumiiginnarput, naak kommune angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimanngikkaluartoq.

Kommune angerlartitsisoqarnissaanik aatsaat 20. februar 2023-mi aalajangiivoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq anaanaasup meeraasa sisamat angerlarsimaffimminnut nuunnginneranni kommunep angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisimannginnera kiisalu kommunep inissiisoqarnissaanik aalajangiinermik angerlartitsisoqarnissaanik aalajangiisoqarnissaata tungaanut atuutsitsisimannginnera Ombudsmandimit akueri-

neqarsinnaanngilluinnartutut isumaqarfingineqarpoq.

Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu oqaatigaa kommune – angerlartitsisoqarnisaanik aalajangiinermut atatillugu – meeqqat sisamat taakku naammagittaalliorismamat periarfissaq pillugu periarfissamik ilitsersortariaqarnersut naliliisimanngitsoq.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu naliliivoq anaanaasup meeraasalu sisamat inatsitigut illersugaanerat malunnaatilimmik innarlerneqartut.

Meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasup angerlarsimaffiminut nuunnginnerani angerlartitsisoqarnissaanik meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiisoqarsimanissa kommuneep siunissami qulakteertassagaa Ombudsmandip inassutigaa. Kommuneep suliani aalajangiiffiusimasuni meeraq naamma-gittaalliorissamut periarfissaq pillugu ilitsersortariaqarnersoq naliliisoqarsimanissa qulakteertassagaa Ombudsmandimittaaq inassutigineqarpoq.

Ombudsmandi isumaqarami suliami annertuumik kukkussuteqartoqarsimasoq sumigin-naasoqarsimasorlu, Inatsisartut Inatsisiniut Ataatsimiitaliaat aamma kommunalbestyrelsi oqaaseqaammik Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfingai.

E-mailikkut 8. september 2023-mi kommunimit ajuusaarutigineqarpoq anaanaasumut suliap suliarineqarnera eqquunngitsumik ingerlasimammat. Kommuneep tamanna tunngavigalugu oqaatigivaa ilaatigut assingusumik kukkusoqaqqinnginnissa kommuneip sulisutigigaa.

Oqaatigineqartut ombudsmandimit tusaatissatut tiguneqarput suliarlu naammassine-qarluni.

(Oqaaseqaat 3. juli 2023-meersoq, j.nr. 2023-907-0001)

3.6 Kommuneep utoqqaat illuanni najugaqartussamik pineqartoq akuersitinnagu inissiisimanera pissaanermillu atuisarneq pillugu inatsimmik taamani atuuttumik mali-nissimmannginnera isorisariaqarluinnarpoq (2023-6)

Utoqqaat illuanni misissuinermut atatillugu ombudsmandi maluginiagaqarpoq, najugaqartoq piumanngitsoq utoqqat illuanni najugaqartussatut 2020-mi inissinneqarsimasoq. Pisortaqtigii aamma oqaatigaat najugaqartoq sinnerlugu oqartussaasumik toqqaasoqarsimanngitsoq.

Ombudsmandi tamanna pissutigalugu kommunep utoqqaat illuanni najugaqartussamik inissiisimanera Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 15, imm. 1 tunngavigalugu nammine-erluni misissuiffiginiarlugu aalajangerpoq.

Kommunep najugaqartumik, taanna akuersitinnagu utoqqaat illuanni najugaqartussatut inissiisimanera, aamma kommunip pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi taamani atuuttumi najugaqarfimm Najugaqartussatut akuersitsinani inissiisarneq pillugu maliittarisassamik malinnissimannginnera Ombudsmandip isorisariaqarluinnartutut isiga.

Kommunep najugaqartoq utoqqaat illuanni feriarniartoq isumaqalersillugu ingerlatsinermi ileqqorissaarneq unoqqutillugu salloqittarsimammag, tamanna Ombudsmandip akuerineqarsinnaangitsutut isigaa, pineqartorpiarmi unaasimammat, najugaqartoq utoqqaat illuanni ataavartumik najugaqalissasoq kommune aalajangiisimasoq.

Suliap ingerlasimanera tamakkerlugu kommunep uppermarsaasiisinhaasimannginnera taamalu pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinnejqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu allattuisussaatitaanerminik eqqortitsisimannginnera Ombudsmandip isorisarialittut isigaa.

Ombudsmandip kommune qinnuigaa, oqaaseqaatimi kommunep qanoq iliuuseqarnis-samut pissutissaqalersinneraa nalunaarutigeqqullugu.

Ombudsmandi suliami annertunerusutigut kukkussuteqartoqarsimanceranik sumigma-naasoqarsimanceranillu isumaqarmat, Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat aamma Kommune Kujallermi communalbestyrelsi oqaaseqaat pillugu Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigai.

Kommunep allakkatigut 27. november 2023-mi ombudsmandimut oqaatigaa, ombudsmandip oqaaseqaataanut kommune qanoq iliuuseqarniarneranik itisiliilluni akissute-qarsinnaanissaanut misissuistsinissamik aallartitsisoqarnissaanik aalajangiisimasoq. Tamatumunnga atatillugu kommunemit oqaatigineqarpoq sammisan siunnersortit inatsisit aamma suleriaatsit pitsaanerusumik taputartuunnerisa sulissutigineqarnerat ingerlaqqittooq. Kommunemittaq oqaatigineqarpoq tamanna imatut isumaqartoq, al-laqlaabmut kommunep akissutaa siulleq taamaallaat ombudsmandip tigugallassagaa.

Kommunemit e-mailikkut 6. december 2023-meersukkut ombudsmandimut oqaatigineqarpoq, akissutissat sinnerinut kommune kinguaattoortoq. Peqatigitillugulu ilaatigut kommunemit oqaatigineqarluni siunissami siunnersuisuliinissaq pillugu eqqartuussivik ataatsimeeqatigiinnsamut aggersaasimasoq.

Ukiup nalunaarusiorfiusup naanerani ombudsmandimit suliaq suli naammassineqarsi-manngilaq.

(Oqaaseqaat 26. juli 2023-meersoq, j.nr. 2021-907-0001)

3.7 Ukiuumoortumik nalunaarutinut siusinnerusukkumeer-sunut malitseqartitsiviginninneq

Ataani ersersinneqarput oqaaseqaatit marluk malitseqartinneqarneri, taakku siusinnerusukkut ukiumi nalunaarusiorfiusumi nalunaarutigineqarnikuupput. Suliat 2022-mut nalunaarusiamit eqqartorneqarput, tamakkiisumillu avammut saqqummiuneqarnikuul-lutik ombudsmandeqarfiup nittartagaani.

Suliat ataani taaneqartut pisortat oqartussaatitaannit naammagittaalliuutigineqartu-nit malitseqartitsivigineqartut ombudsmandimut 2023-mi tiguneqarput, ombudsman-dillu suliat pineqartut naammassillugit suliarisimavai.

2022-4 Suliammi ombudsmandi isumaqarpoq, Qeqqata Kommunea meeqqamik taperser-suinissamik suliammi amerlasuutigut ilungersunartunik kukkussuteqartarsimasoq, aam-malu kommunep suliamik suliarinninera ataatsimut isigalugu akuersarneqarsinnaan-ngitsoq.

Ombudsmandip naliliinera unaavoq, kommune nalunaarutiginninnermik tigusaqaruni meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 19 eqqortikkumallugu kommunep siunissami qanoq iliuuseqartarnissani pillugu nammineq iluminni tunaartarisassanik aalajangersaanissani isumaliutersuutigisariaqaraa.

Ombudsmandittaaq isumaqarpoq innuttaasoq ilitsersorneqarumalluni ikorneqarumal-lunilu qinnuiginnipat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1 eqqor-tikkumallugu kommunip siunissami qanoq iliuuseqartarnissani pillugu nammineq ilumini tunaartarisassanik aalajangersaanissani isumaliutersuutigisariaqaraa.

Kiisalu ombudsmandi isumaqarpoq tamanna meeqqap immikkut pisariaqartitaanut pingaaruteqartutut kommunalbestyrelsip isigippagu, meeqqanik tapersersuisarneq pil-lugu inatsimmi § 21 tunngavigalugu aalajangiisoqartarnissaa qulakkeerniarlugu kom-munep siunissami qanoq iliuuseqartarnissani pillugu nammineq iluminni tunaartarisas-sanik aalajangersaanissani isumaliutersuutigisariaqaraa.

Kommunemit 14. december 2022 ombudsmandimut nalunaarutigineqarpoq, kommu-nemi nalunaarutiginninnernik tigusaqarnermi iluminni atugassanik malittarisassaaqar-toq. Kommunemit oqaatigineqarpoq sulianik suliaqarnermi systemip nutaap, Get Organized, atuutitinneqalernerani ajornannginnerulissasoq suliat malinnaavigineqarsin-naaneri aamma qulakkeerinnissutaassasoq nalunaarutiginninnerit iliuuseqarfingineqar-nerinut.

Kommunemit 18. januar 2023 nassiunneqarpoq kommunep ilitsersuuta meeqqanut su-liani siunnersuinerit aamma ilitsersuinerit pillugit. Ilitsersuummi tamatumani ilaatiqut erserpoq, siunnersuinerup ingerlanerata naammassinerani sullissisup naliliiffigissagaa, ilaqtariinnut sullissiviup misissuinissaa pisariaqarnersoq imaluunniit isumaginninnik-

kut misissuisoqassanersoq naliliiffigineqarluni allanik suli ikorsiissuteqartoqassanersoq.

Kommunemit 31. januar 2023 nassiunneqarpoq Get Organized atorlugu sullissinermi systemip allaaserineqarnera, tamatumani kommunemit ilaatigut oqaatigineqarluni sullissinermi systemi sullisisunut iltsersuutaalluartoq aamma qulakkeerneqartoq sullisisut iltsersuummik naammassinninnisaannik sammisami atuuttutigut.

Ombudsmandimit kommunemit oqaaserineqartut tusaatissatut tiguneqarput taamaalil-lunilu tamanna tunngavigalugu suliaq naammassineqarluni.

2022-6 Suliami Ombudsmandi isumaqarpoq Kommuneqarfik Sermersuup qullersaqarfimmi sulusut taakkualu ilaquaasa, matumani meeqqat 18-it inorlugit ukiullit anger-larsimaffimmi najugaqartut ilanggullugit eqqarsaatigalugit, feriami akiliunneqarlutik ukiumoortumik angalanerinut aningaasartuutinik akiliisarnera inatsisitigut tunngavissaqarani aningaasartuutinik akiliinerusoq, kommunelu taamaalluni sulusut taakkua iluaqtissarsitinneqarnerinut aningaasanik inatsisitigut tunngavissaqarani atuisimasoq. Ombudsmandip kommune suliami qinnuigaa, oqaaseqaatimi kommune qanoq iliuu-seqarnissaanut pissutissaqalersinnaa nalunaarutigeqquullugu.

Kommunep allakkatigut 24. februar 2023-meersukkut nalunaartigaa Ombudsmandip oqaaseqaataa kommunep tusaatissatut tigugaa. Pisortat pillugit Ataatsimut Isumaqatigiissummi inatsisitigut tunngavissaqannginnera kommunep isumaqatigaa. Kommunep oqaatigaa qullersaqarfimmi sulusunut isumaqatigiissutit suliarineqartarnerinut atatil-lugu periaasitoqaq isumaqatigiissummi allannguut eqqumaffigingitsoorlugu atorne-qartarsimasoq. Qullersaqarfimmi sulusut akiliunneqarnissamut taarsiullugu feriarnis-samut tapinik 16.500 kr.-nik tunineqarnissaminnut periarfissaqarput.

Kommunep oqaatigaa qullersaqarfíup feriami angalanernut akiliussisarnera tusarniaa-soqareernerata kingornatigut 2022-mi novemberip naanerani kommunemit atorunnaar-sinnejqarsimasoq. Kommunep aamma oqaatigaa feriami akiliunneqarluni angalarnerit/feriarluni akiliunneqarluni angalanissamut tapit suliarineqartarnerat aaqqiivisimaga, taamaalillutik isumaqatigiissutit atuuttut malinnejqalersimallutik, siunissamilu isumaqatigiissutaajumaartuni allannguutit eqqumaffigineqartorujussuanngortut.

Suliap suliarineqarnera tamanna tunngavigalugu Ombudsmandip unitsippaa.

Saarlumi innuttaasut septemberimi periarfissaqarput ombudsmandip sulisuinik oqaloqateqarnissa-minnik.

SULIAT ALLAT

Ombudsmandip suliad arlalissuit Ombudsmandip nittartagaatigut saqqummiunneqann-gitsut ukiut tamaasa suliarisarpai. Suliat Ombudsmandip 2023-mi suliarisimasai tamanut saqqummiunneqanngitsut arlallit immikkoortumi matumaní eqqartornejqarput.

4.1 Allattuisussaatitaanerup malinneqannginnerata kingunerivaa ombudsmandip suliamik suliaqarnissaraluamik unititsineranik

Suliap aalajangiivigineqarnerani paasissutissat pingaarutillit pisortap oqartussaatitaasup allattussavai. Tamanna ersersinneqarpoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 1-imi. Allattuisussaatitaanerup siunertaa tassaavoq suliaq soorlu suliamik suliarinnittumut allamut tunniunneqarpat suliami paasissutissat tammannginnissaannik qulakkeerinninneq. Oqartussaasup eqqortumik tunngavilersorluagaasumillu aalajangiisarnissaa allattuisussaatitaanerup taamaalilluni qulakkeereqataaffigivaa.

Suliami susoqarsimanerata kingusinnerusukkut uppernarsarneqarsinnaanera allattuisussaatitaanerup aamma qulakkeerinneqataaffigivaa. Oqartussaasup allattuisussaatitaanermik eqqortitsinera oqartussaasup ilumut eqqortumik iliuuseqarsimaneranik pitsaasumik nakkutilliinissamut tamatuma saniatigut periarfissiivoq, tassami paasissutissat suut oqartussaasup pigineraig pisimaneraaluunniit aamma qanga pisimanerai erseqqissumik takuneqarsinnaasarmat.

Oqartussaasoq “paasisstissanik suliami pissusiviusunut tunngassunik suliap aalajangiiffigineqarneranut pingaaruteqartunik oqaasiinnartigut pissarsisoq, paasissutissanilluunniit allatut iliorluni paasisaqartoq paasissutissat taakku imaat pilligit allattuis-saaq” Taamaattumik allattuisussaatitaaneq atuuttarpoq, oqartussaasup paasissutissanik taakkuninnga qanoq iliorluni paasisaqarsimanera apeqqutaatinngagu.

Innuttaasoq 2022-mi Kommuneqarfik Sermersuup ernerminik ikuutinnginnera pillugu ombudsmandimut naammagittaalliuuteqarpoq, saaffiginnitarnerminilu kommunip suliamik suliarinninerani piffissaq atorneqartoq pillugu.

Ombudsmandi suliamik misissuilluni aallartippoq, kommunemiillu tamanna tunngavigalugu ombudsmandimut suliap pappialartai oqaaseqaallu nassunneqarput, tassani kommunemit nassuaatigineqarluni suliap ingerlasimanera qulliunerusut aqqtigalugit.

Kommunep oqaaseqaatiminí oqaatigivaa innuttaasumit saaffiginninnerpassuit pisarisimasut, kisiannili paasissutissiissutigineqaratik saaffiginninnermi piffissat aamma kom-

munep oqaaseqaataata imarisai. Innuttaasup saaffiginnittarneri tunngavigalugit kom-mune nalunaarsuffimmut journalinut allattuiffimmik pilersitsisimanngilaq.

Kommunep oqaaseqaataa pillugu ombudsmandimit innuttaasoq tusarniaaffigineqarpoq, taannalu kommunep oqaaseqaataa pillugu oqaaseqarluni, tassunga ilanngullugu in-nuttaasoq kommunemut arlaleriarluni saaffiginnittarsimavooq aamma saaffiginnissutit pineqartut imarisaat pillugit nassuiaateqarluni.

Kommunemit oqaatigineqarpoq nassiunneqarsimasut saniatigut journalimut allattui-soqartarsimanngitsoq allanilluunniit uppernarsaatnik journaliliortoqartarsimanngit-soq innuttaasup saaffiginnissutigisartagai pillugit. Peqatigitillugu kommunemit oqaati-gineqarpoq allattuisussaatitaaneq kommunep sulisuinut erseqqissaatigineqassasoq.

Ombudsmandi naliliivoq, suliami innuttaasup aamma kommunep suliap ingerlasimanera pillugu nassuiaataanni imminnut assortuuttoqartoq, pingartumik apeqummi ikioqqul-luni qinnuteqarnermi piffissaq pillugu, aamma qanoq innuttaasup piffissami qaammatit marlussunnik sivisussuseqartumi arlaleriarluni kommunimut saaffiginnittarsimaneri pillugit.

Ombudsmanimit oqaatigineqarpoq suliap pappialartaani journalikkut allattukkanik ta-kusassaqanngitsoq, eqqarsatersuutigineqartut aamma qanoq annertutigissanersoq kommunep ikiunissamik neqeroorutaa, taamaalillunilu ombudsmandi suliami pissutsit piviusut naliliiffigissallugit naammattumik tunngavissaqarani.

Ombudsmandimit oqaatigineqarpoq allattuisussaatitaanerup qulakkeerinneqataaffigi-sussaagaa, kingusinnerusukkut suliami qanoq pisqarsimaneranik uppernarsaanissaq. Tamatuma saniatigut pisortat oqartussaatita periarfissaqarpoq sunniuteqarluartumik nakkutigissallugu pisortat oqartussaatitaat eqqortumik iliorsimanersoq, tassami pisortat oqartussaatitaanit paassisutissat suut aamma qanga tigummineqarsimanersut tamakiisumik takuneqarsinnaassammata.

Ombudsmandip paasinninera unaavoq, suliami assortuuttumik nalunaarutiginnittooqartoq, suliallu pappialartai pigineqartut tunngavigalugit pineqartuni immikkoortuni aala-jangiiffiusussani paasinnilersitsinatik. Tassunga ilanngullugu innuttaasup kommunemut saaffiginnittarnerisa allattorneqartarsimaneri takussutissaqanngimmata.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandip pisariaqarneratut qularnaassuseqartumik qu-laajarsinnaanngilaq suliami susoqarsimanersoq, taamaattoqarsimappallu qanga. Taamattumik ombudsmandi naliliisinjaanngilaq kommunip piffissaq suliap sularineranut atugaa pillugu, tassunga ilanngullugu innuttaasup kommunemut saaffiginnittarneranut suliaqarnermi piffissaq sivisualaarsimanersoq.

Ombudsmandi naliliivoq, kommune inatsimmi allattuisussaatitaaneq pillugu malittari-sassamik malinninnginera ajuusaarnarluiinnartuuusoq. Tamanna tunngavigalugu Inatsi-sartut Inatsisinut Atatsimiitaliaat aamma Kommuneqarfik Sermersuumi kommunal-

bestyrelsi tamatuminnga ombudsmandimit nalunaarfigineqarpoq.

Tamatumunnga atatillugu maluginiarpala allattuisussaatitaaneq pillugu malittarisas-sap eqqaamaneqarnissaa kommunimi sulisunut erseqqissarneqarniartoq kommunep paassisutissiissutigigaa.

Suliamik suliarinninnera matumuuna unitsippala.

(J.nr. 2022-159-0002)

4.2 Nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarfik

Ombudsmandi suliamik nammineerluni misissuiffiginnilersinnaavoq oqartussat sulianik suliarinninnerat pillugu. Tamanna ersersinnejarpoq Ombudsmandejarneq pillugu inatsimmi § 15-imi.

2023-mi ombudsmandip Meeqqanut, Inuuusuttunut Ilaqtariinnullu Naalakkersuisoqarfik misissuiffigalugu aallartippaa nalunaarutiginnittarnerit pillugit nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarfimmik aaqqissuussinerup pilersinnejarnissaanut atatillugu.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaat pillugu inatsimmi erserpoq, Naalakkersuisut pilersitsissasut nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarfimmik, tassani pineqarlutik nalunaarutiginnittussaatitaanerit nalinginnaasut, sakkortusisamillu nalunaarutiginnittussaatitaanerat aamma kommunet akunnerminni nalunaarutiginnittussaatitaanerat meeqqat tapersorsorneqarnissaat pillugu inatsimmi §§ 15-17 malillugit.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaat pillugu inatsisip oqaaseqaaitaani allassimavoq, nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarfimmik ataqtigiiissumik aaqqissuussinerup siunertarigaa qulaani taaneqartut nalunaarutiginnittarnerit tamakkerlugit takuneqarsin-naalernissaat.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandimit naalakkersuisoqarfik qinnuigineqarpoq oqaatigeqqullugu, ilaatigut naalakkersuisoqarfik nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarfimmik ataqtigiiissumik aaqqissuussinermik pilersitsisimanersoq meeqqat tapersorsorneqarnissaat pillugu inatsimmi § 18, imm. 1 naapertorlugu.

Naalakkersuisoqarfimmit oqaatigineqarpoq suli nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarfimmik ataqtigiiissumik aaqqissuussinermik pilersitsisoqarsimangnitsoq, meeqqat tapersorsorneqarnissaat pilugu inatsimmi § 18, imm. 1 naapertorlugu.

Imatut paasivara, naalakkersuisoqarfip 2018-imi piareersaanerit aallartissimagai nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarfimmik ataqtigiiissumik aaqqissuussinermik pilersitsinissaq pillugu, meeqqat tapersorsorneqarnissaat pillugu § 18, imm. 1 malil-

lugu. Ombudsmandip paasinninna unaavoq, naalakkersuisoqarfimmit nuna tamakker-lugu nalunaarutiginnittarfimmik pilersitsinissap piareersarneqarnera aallartinneqarsi-masoq, kisiannili kinguaattooruteqarsimasut aaqqissuusaanikkut allanngortiterinerit aamma inerisaanermi sorianik nutaanik Isumaginninnermi Aqutsisoqarfimmi annertuu-mik suliaqarneq pissutigaalugu.

Aamma naalakkersuisoqarfimmit oqaatigineqarpoq inatsisissatut siunnersuut meeqqat tapersorsorneqartarneranni inatsimmi allannguinissaq pillugu tusarniaassutigineqar-simasoq. Ombudsmandimit imatut paasineqarluni, inatsisissatut siunnersuut taanna ilaatigut imaqartoq aalajangersaasoqarnissaanik kommunet pisussaaffilerneqarnis-saannik kisitsisinngorlugit paassisutissanik assigisaanillu nassitsisarnissaannik, Naalakkersuisup piumasaqarneratigut. Naalakkersuisoqarfik naliliivoq tamatuma nalunaarutiginnittarneq nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarfimmik ataqtigiissumik aaqqissuussinermik pilersitsinissami periarfissat ajornannginnerulersissagai.

Naalakkersuisoqarfimmit oqaatigineqanngilaq pilersaarusionermik aalajangersimasu-mik, qanoq imaluunniit qaugu naalakkersuisoqarfik qulakkeerinninniarnersoq nuna ta-makkerlugu nalunaarutiginnittarfimmik ataqtigiissumik aaqqissuussinermik pilersit-soqarsinnaanersoq meeqqat tapersorsorneqarnissaat pillugu inatsimmi § 18, imm. 1 naapertorlugu.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandi naliliivoq naalakkersusisoqarfiup meeqqat tapersorsorneqarnissaat pillugu inatsit 1. juli 2017-imili atuutilersinneqarmat meeqqat tapersorsorneqarnissaat pillugu inatsimmi nuna tamakkerlugu nalunaarutiginnittarfimmik aaqqissuussinermik pilersitsisoqarnissaanik piumasaqaatigineqartoq malissi-manngikkaa.

Taamaattumik ombudsmandimit misissuineq unitsiinnarneqarpoq.

Ombudsmandip paasinninna malillugu suliami annertuumik pingaarutilimmi kuk-kusoqarsimammat sumiginnaasoqarsimammallu Ombudsmandimit Inatsisartut Inatsi-sinut Ataatsimiitaliaat aamma Naalakkersuisut suliaq pillugu nalunaarfigivai, ombuds-mandeqarneq pillugu inatsimmi § 23 malillugu.

Tamanna tunngavigalugu ombudsmandimit suliaq naammassineqarpoq allamillu iliuuse-qaqqittooqassanngilaq.

(J.nr. 2023-904-0001)

4.3 Ombudsmandip pisinnaatitaanerani ilaatinneqanngillat ingerlatseqatigiiffiit/aktietileqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut

Ombudsmandi innuttaasut naammagittaalliuutaannik ataavartumik tigusaqartarpoq ingerlatseqatigiiffinnut/aktietileqatigiiffinnut tungassuteqartunik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut pillugit.

Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffii/aktietileqatigiiffii pilersinneqarnikuupput namminersortutut tunngaveqartumik, ingerlatseqatigiiffiillu pisortat ingerlat-sineranni ilaatinneqaratik. Taamaattumik aallaavittut ombudsmandi ingerlatseqatigiif-finut/aktietileqatigiiffinnut pisinnaatitsissummik peqarani. Tamanna ombudsmande-qarneq pillugu inatsisip § 7, imm. 1-iata malitsigivaa.

Ombudsmandilli ombudsmandeqarnermi inatsimmi § 7, imm. 3 malillugu aalajangersin-naavaa, suliffeqarfut namminersortut il.il. inatsisikkut imaluunniit aqutsinermi allaffis-sornikkut aalajangiinikkut pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsiseqartitsinermi atuut-tumi malittarisassanut tunngavinnullu tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ilanngun-neqarpata Ombudsmandi aalajangiisinhaavoq suliffeqarfut pineqartut tamatuma an-neroqataanik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqassasut.

Assersuutigalugu ombudsmandi 17. februar 2017-imi aalajangiivoq, Greenland Business A/S ombudsmandip sulineranut ilaatinneqassasoq suliassat suliarineqartarerat pillugu inatsimmi aamma paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi ilaatinneqar-nerata annertoqataanik. Ombudsmandip aalajangiinera ilaatigut takuneqarsinnaavoq ombudsmandip nalunaarutaani 2017-imeersumi imm. 1.3-mi.

Nalinginnaasumik ombudsmandip pisinnaatitaaffisa misissornerini ingerlatseqatigiif-fiit/aktietileqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit- aamma kommuninit pigineqar-tut pillugit ersersinneqarput ombudsmandip nalunaarusiaani 2016-imi imm. 3.2-mi.

2023-mi ombudsmandi innuttaasumiit tigusaqarpoq Namminersorlutik Oqartussat in-gerlatseqatigiiffiutaat/aktietileqatigiiffiutaat pillugu naammagittaalliuummik, taaku ilaasunik angallasisuupput. Innuttaasoq bilitisisimavoq, kingornatigullu innuttaasup taamaatissimavai. Innuttaasup naammagittaalliuutigivaa nammineq akiliugisaminit an-nikinnerusumik ingerlatseqatigiiffiup taamaatitaminik aningaasanik utertitsinera.

Ingerlatseqatigiiffik/aktietileqatigiiffik inatsisitigut imaluunniit allaffissornikkut ma-littarisassanut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi ilanngunneqarsimann-gilaq. Naammagittaalliuutigineqartup suliarinissaanik ombudsmandi itigartitsissute-qarpoq pisinnaatitaaffiminut ilaanggimmat tassunga atatillugu ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1 innersuussutigineqarpoq.

Ombudsmandimit saaffiginnissut naammagittaalliuutitut atuisoqarnermut aamma aningaaasanik utertitsinissamut attuumassuteqartutut paasineqarmat, ombudsmandimit oqaatigineqarpoq innuttaasumut eqqarsaatigeqquneqarluni Atuisoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik saaffigisinnaagaa, paasiniarlugu Atuisoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik pisinnaatitaaffeqarnersoq pisassamik utertitsiniarluni naammagittaalliuut pillugu suliaqarsinnaanersoq.

(J.nr. 2023-872-0001)

4.4 Ombudsmandip inatsisit aamma ilitsersuutit imminnut naapertuutinngerat pillugu misissuinera

Ombudsmandip naammagittaalliummik suliaqarnerminut atatillugu malugivaa meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsisaat aamma Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiiup Kommuneni pisortaqarfinni meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsimmut ilitserusiaa imminnut naapertuutinngitsut.

Oqartussaasunut ilitsersummit skabelonitalimmit erseroq oqartussaasut isumaginnikkut misissuinerup aallartinneqarnissaanik aalajangiisassasut, aalajangiinerlu taa-mattoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq.

Ombudsmandip paasinninnera malillugu, pisortaqarfinni meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsimmut ilitserusuusiaa meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsimmi oqaasertaanut naapertuutinngitsoq.

Meeqqanik tapersersuisarneq pillugu inatsimmi § 45 isumaginninnikkut misissuinerut isumaginninnikkullu misissuinerit imarisaat pillugit piumasaqaatinut tunngasoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangiinermk oqartarnertut aalajangiisoqarnissaanik aalajangersaasuuunngilaq piumasaqaateqarfiunani luunniit. Tamanna aalajangersagaq taanna pillugu immikkut oqaaseqaatini aamma eqqaaneqanngilaq.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsimmi § 19-imti aalajangersakkami pineqartoq tassaavoq kommunep nalunaarutigineqartumik tigusaqarnermini iliuuseqarnissamut pisussaaffia. Aalajangersakkamit ersersinneqarpoq kommu ni nalunaarummik tigusaqarnermi aalajangiissasoq isumaginninnikkut misissuisitsinissamik tunngavis-saqarnersoq. Aalajangersakkap immikkut oqaaseqaatitaani ilaatigut ersersinneqarpoq:

“Aalajangersakkap naqissuserpaa isumaginninnikkut misissuinissaq aallartinneqassanersoq communalbestyrelsip aalajangiiffigissagaa. Aalajangersakkap siunertaqarluni atortarpaa inunnik isumaginninnermi oqariartaaseq atorneqartartoq “aalajangiineq” atornagu “naammassisaqarneq” atorneqarpoq, taamaasiornermigut qulakkeersimajumallugu inunnik isumaginninnermi naammagit-

taalliortarfimmut naammagittaalliorqarsinnaannginnissaa, komunalbestyrelsip isumaginninnikkut misissuinerterik aallartitsinissamik aalajangiineranut, imaluunniit isumaginninnikkut misissuinerterik aallartitsinnginnissamik aalajangerneranut."

Naammagittaalliuummik itinerusumik ombudsmandip suliaqarnerminut atatillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik saaffigivaa, uppernarsarpaallu isumaginninnermut atatillugu misissuinerterik aallartitsineq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfip isumaa malillugu sulianik suliaqartarnermi inatsisikkut paasillugu aalajangiinertut isigineqarneq ajortoq.

Isu maginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfip oqaatigaa Isu maginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumaginninnikkut misissuinerterik aallartitsisoqarnera pillugu naammagittaalliuutinik suliariinnissaminut pisinnaatitaanngitsqoq.

Kiisalu Isu maginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfip oqaatigaa isumaginninnikkut misissuinerterik aallartitsineq pillugu naammagittaalliuutit suliariinissaat Isu maginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfip itigartitsissutigiariaa.

Tamanna tunngavigalugu 26. juli 2023-mi ombudsmandi Isu maginninnerterik Aqutsisoqarfimmut saaffiginnissuteqarpoq. Ombudsmandimit innersuussutigineqarpoq aqutsisoqarfip oqartussaasunut ilitsersuusia aamma skabelonit suliariineqarsimasut kommunenit ulluinnarni isumaginninnikkut misissuinerup aallartinneqarnerani atugassarigaat. Ombudsmandimit oqaatigineqarpoq kukkunikku isumaqartoqarsimagunartoq kommune aalajangiissasoq pisortat ingerlatsineranni suliassat suliariineqartarerat pillugu inatsit malillugu isumaginninnikkut misissuinerit aallartinneqartassasut. Taa-maalilluni inatsisitigut ilitsersuinikkullu naapertuutinngitsoqalerluni. Aamma ombudsmandimit oqaatigineqarpoq Isu maginninnerterik Aqutsisoqarfip oqaatigisimaga, Isu maginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfip ombudsmandip inatsimmik paasisinnea isumaqatigigaa.

Ombudsmandimit Isu maginninnerterik Aqutsisoqarfik qinnuigineqarpoq suliamut atatillugu oqaaseqaateqartoqassasoq, tassunga ilanngullugu Isu maginninnerterik Aqutsisoqarfik suliamut atatillugu qanoq iliornialersaarnersoq.

Isu maginninnerterik Aqutsisoqarfimmit ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, oqaatigineqartut tigulluarneqarsimasut. Tamatuma saniatigut Isu maginninnerterik Aqutsisoqarfip nalunaarutigaa oqartussaasoqarfipit pilligit ilitsersuut iluarsaaneqassasoq malitsigitillugu kommunenut tamanut nassiunneqassasoq.

Oqaatigineqartut Ombudsmandimit tusaatisatut tiguneqarput tamatumaluk kingorna suliami iliuuseqaqqinqilaq. Peqatigitillugu ombudsmandimit Isu maginninnerterik Naammagittaalliuuteqarfik aamma Meeqyanut, Inuuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik suliap inerneranik ilisimatinneqarput.

(J.nr. 2023-904-0002)

4.5 Soraarnissaq pillugu isumaqtigiissutit tamakkiisumik inaarutaasumillu aalajangiiffigisat illuatungeriit akornanni qanorluunniit piumasaqaatitallit pillugit naamma-gittaalliuutit ombudsmandimit suliarineqarneq ajorput

Ombudsmandi ataavartumik innuttaasunit naammagittaalliuutinik tigusaqartarpooq, naammaginninngitsunik pisortani atorfinititsitaanermi sulisitsisorisimasaminnit soraarsitaasimatiillutik. Saaffiginnissutit ilaanni pineqartarpup soraarnissaq pillugu isumaqtigiissutit naammagittaalliuutigineqarneri, naammagittaallior tup sulisitsisullu pineqartup akornanni suliunnaarnermi isumaqtigiissutaasimasut.

Aamma taamatut pisoqarpoq 2023-mi, tassani innuttaasup pineqartarpup atorfefarnermi ni isumaqtigiissutip kipitinneqarnerani pissuserineqartoq naammagittaalliuutigivaa.

Suliap pappialartaanit ersersinneqarpoq, atorfefartitaanerup kipitinneqarneranut atattillugu naammagittaallior tup aamma suliffigisimasaata soraarnissaq pillugu isumaqtigiissusiorsimanerat, sulisitsisup aamma naammagittaallior tup akornanni paaseqati-giinnikkut isumaqtigissutigineqartumik imaqartoq.

Soraarneq pillugu isumaqtigiissummi erserpoq, isumaqtigiissut pisimasoq “illua’tu-geriit akornanni piumasaqaataasinnaasut suulluunniit tamakkiisumik inaarutaasumillu aalajangiussaqarfugalugit, aammalu inatsisitigut inissisimaffinnik annaasaqarfuiungit-sumik”.

Pisortatigoortumik atorfefartitsinerit kipitinneqarsinnaapput isumaqtigiissusior-luni soraarneq imatut iluseqartillugu, tassa pisortatigoortimik atorfilittap tunngavis-saqanngitsumik soraarsitsinerni illersorneqarsinnaanermut pisinnaatitaaffinnik pisor-tat innuttaasullu akornanni inatsisitigut inissisimaffinnik malittarisassani allaqqasunik atuinngitsoorneratigut. Matumanii Eqqartuussiviit Qullersaanni eqqartuussissutit mar-luk, Ugeskrift for Retsvæsenimi naqinneqarsimasut, 2005, qup. 616 aamma 622, malin-neqarput.

Eqqartuussutini qulaani taaneqartuni Eqqartuussiviit Qullersaani pingaartinneqarpoq, ingerlatsinermut tunngasutigut eqqartuussissutigut imaluunniit atorfinititsiner-mi eqqartuussissutigut malittarisassat malillugit inerteqquaanngimmata soraarnis-saq pillugu isumaqtigiissutit taamaattut. Peqatigitillugu Eqqartuussiviit Qullersaani pingaartinneqarpoq, soraarnissaq pillugu isumaqtigiissutit aamma pisortat suliffeqar-fiini ukiorpassuarni atorneqartarsimammata, aamma soraarnissaq pillugu isumaqtigiissuteqarneq ilapertuutaasinnaammat naleqquatumik pisariaqartitat naapertorlugit isumaqtigiinniarnerup naammassineqarnissaani, tamanna illua ‘tungeriinnit iluaqutaa-sussaammat.

Isumaqtigiissusiorsimaneq sumilluunniit akerliliinissamut periarfissiinngippat, ombudsmandi atorfefartitaanerup kipitinneqarnerani periarfissaqanngilaq piviusorsior-

tumik misissuisinnaanermut. Eqqartuussisut Qullersaannit eqqartuussutit taakku marluk malitsigisaasa kingunerivaat, ombudsmandip suliassarinngimmagu suliat suliarineqartarnerini inatsimmi piumasaqaataasup suliap suliarineqarnerani soraarnissaq pil-lugu isumaqatigiissuteqarnikkut malinneqarsimanissa.

Soraarneq pillugu isumaqatigiissut taamaattoq pissutsit aallaavigalugit eqqartuussiveqarfimmut tunniunneqarsinnaavoq, eqqartuussiveqarfimmilu isummerfigineqarsinnaavoq isumaqatigiissummi isumaqatigiissuteqartarnermi inatsisitigut malittarisassat atuuttuusut eqqortinneqarsimanersut.

Naammagittaalliuuteqartumut ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, aalajangersimasumik periuuseqarnikkut suliat taama ittut isummerfigineq ajorai taamaattumillu naammagittaalliuutaa suliarisinnaanagu.

Kiisalu naggataatigut ombudsmandimit saaffiginnissutaa imatut paasineqarpoq, akissarsiarisimasatigut feriemullu tunngasutigut inissisimanera ombudsmandimit nalilliifigineqarnissaa kissaatigigaa.

Tassunga atatillugu ombudsmandimit oqaatigineqarpoq, aalajangersimasumik periuuseq malillugu pisuni piviusuni inatsisinik aallaaveqartunik ilitsersuussisarani. Akissarsiatigut feriessatigullu pisinnaatitaaffiit pillugit apeqqutit qulaani pineqartut nalunaajarlugit misissuiffigineqarnissaat pillugu kattuffiminut saaffiginninnissaa eqqarsaater-suitigeqquneqarluni.

(J.nr. 2023-323-0010)

OMBUDSMANDI PILLUGU INATSIMMI § 11 TUNNGAVIGALUGU NALUNAARUTIGINNINNEQ

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11-kkut aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisaanni, Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit aqutsinermi allaffissornikkut aalajangersakkani atuuttuni amigaateqartoqarneranik paasisaqaruni tamanna pillugu Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaaruteqassaaq. Kommunini aalajangersakkat amigaataat eqqarsaatigalugit kommunalbestyrelsimum pineqartumut aamma taamatut nalunaaruteqassaaq.

2023-mi Ombudsmandi pillugu inatsimmi aalajangersagaq taanna tunngavigalugu Ombudsmandi nalunaarutigisaqanngilaq.

Ombudsmandeqarfimmit misissuartortitat majimi Paamuliarput paaqqinniffiit Puilaasunnguit aamma
Palleg misissuiffigiartorlugit.

MISISSUINERIT

Misissuinerit pillugit ataatsimut oqaatigisassat

Paaqqinniffiit ataasiakkaat najugaqartuutiminnik pitsaasumik pinninersut malittari-sassanillu paaqqinniffinnut ataasiakkaanut atuuttunik eqqortitsinersut paasiniaaneq Ombudsmandip misissuisarnerisa siunertaraat. Misissuinerni paaqqinniffiit initaat ataatsimullu aaqqissuunneqarneri misissuartortunit aamma misissorneqartarput. Misissuartortut pisortaqatigiinnik, sulisunik, najugaqartunik najugaqartullu ilaquaannik oqaloqatiginnittarput.

Paaqqinniffiit misissuineq sioqqullugu allakkatigut kalerrinneqarajuttarput, Ombudsmandili siumut kalerreeqqaarnani aamma misissuisinnaavoq.

Misissuinerit Ombudsmandeqarfimmit misissuartortunit ingerlanneqartarput. Ombudsmandip Meeqqat Oqaaseqartartuat, Innarluutilit Oqaaseqartartuat aamma Utoq-qaat Oqaaseqartartuat misissuinerni Ombudsmandip naleqquttutut isigisaani peqataaqqullugit qaaqqusarpai.

Ombudsmandip nalunaarusiaq misissuinerup kingornatigut suliarisarpa. Ajornartor- siutit suut misissuartortut misissuinerminni maluginiarsimaneraat nalunaarusiamti tas- sani allaaserineqartarput. Ombudsmandip paaqqinniffinnut ataasiakkaanut kaammat- tuutai nalunaarusiamti aammattaaq takuneqarsinnaapput.

Misissuinerit tamakkua saniatigut Namminersorlutik Oqartussani oqartussaasunut kommunemiluunniit paaqqinniffiup inissismaffigisaaniittumi communalbestyrelsimit saaffiginninnissamut pissutissaqalersitsisisinnaapput.

2023-mi misissuinerit pillugit takussutissiaq

Ukioq taanna misissuinerit pillugit takussutissiaq tulliullugu takutinneqarpoq, misis- suinerit ataasiakkaarlugit naatsumik allaaserinninnermik malitseqartumik. Misissui- nerit pillugit nalunaarusiat eqikkagaanngitsut Ombudsmandip nittartagaani www.ombudsmandi.gl-imi atuarneqarsinnaapput.

Ulloq	Paaqqin-niffik	Paaqqinnif-fiup suussusia	Peqataasut avataaneer-sut	Najugaqartut/uninngasut oqaloqatigine-qartut	Sulisut oqaloqatigine-qartut	Ilaqutaasut oqaloqatigineqartut
9. aamma 10. marts 2023	Ajarsivasik Qaqortumiittooq	Utoqqaat illuat		6	3	4
11. aamma 12. maj 2023	Angerlarsi-maffik Pal-leq Paamiu-niittooq	Inersimasu-nut tarnik-kut ineriar-tornermi akornutilin-nut anger-larsimaffik			1	
15. aamma 16. maj 2023	Puilaun-nguit Paamiuniit-toq	Utoqqaat illuat		2	2	2
8. aamma 9. juni 2023	Paaqqinnittarfik sammisassaqartitsivilu Ippiarsuk Nuummiit-toq	Utoqqaat illuat		4	11	13

Utoqqaat illuat Qaqortumiittooq

Utoqqaat illuanni Ajarsivasimmi Qaqortumiittumi misissuineq siumut ilimasaarutigine-qareersimasoq ombudsmandeqarfimmit misissuartortunit 9. aamma 10. marts 2023-mi ingerlanneqarpoq.

Ilaatigut misissuartornermi nalunaarusiamit ersersinneqarpoq ombudsmandip paasin-ninnera unaammat, pisortaqatigiit utoqqaat illuata ingerlanneqarnerani pimoorussil-lutillu soqutiginnilluarneri kiisalu najugaqartunit aamma sulisunit unammillernartut misigineqartartut arajutsisimanngimmatigit.

Taamatuttaaq nalunaarusiami aamma ombudsmandimit pissutsit assigiinngitsut oqaa-seqarfingissallugit pissutissaqalersitsisut eqqartorneqarput. Tamatumunnga ilaatillugu ombudsmandimit naliliisoqarpoq Ajarsivasimmi pisortaqatigiit sulisullu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit malillugu, pissaanermik atuinermi nalunaarutiginnittoqartarsimannginnera aamma nalunaarsuisoqartarsimannginnera malittarisassat malillugit. Tamma ombudsmandimit isornartutut isumaqarfingineqarpoq, taamaattumillu eqqaasitis-sutigalugu siunissami Ajarsivasimmit qulakkeerneqassammat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittaritassat malillugit nalunaarsuisoqartalissasoq nalunaarutiginnittoqartalissallunilu.

Tamatuma saniatigut ombudsmandi naliliivoq, pisortaqtigii sulisullu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassanik naammattumik ilisimasaqannginneri pil-lugit.

Ombudsmandimit ilaatigut isornartorsiorneqarpoq Ajarsivimmi eqqiluisaarnermut at-a-tillugu pissaanermik atuisarnerat, puiguttortut immikkoortortaqarfianni kalerrisaarut-tip atorneqartarnera aamma ineqartumut aalajangersimasumut ataavartumik naleqqer-suut nakkutiginninnermut atatillugu atornera, tassani tamatumunnga akuersissummik peqqaarnissaq qulakkeerneqqaarsimanani. Ombudsmandip eqqaasitsissutigivaa pis-sutsit tamakkua pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat naapertor-lugit aaqqiivigineqassasut.

Palleq Paamiuniittooq

Siumut ilimasaarutaareersumik ombudsmandeqarfimmit misissuartortut 11. aamma 12. maj 2023-imi Palleq Paamiuniittooq misissuiffigivaat.

Ombudsmandeqarfip misissuinermi nalunaarusiaagallartoq 24. oktober 2023-mi Angerlarsimaffik Pallermut aamma Meeqqat Inuusuttullu pillugit Naalakkersuisoqarfimmit tusarniaassutigivaa.

Ukiup naanerani Ombudsmandeqarfik Meeqqat Inuussuttullu pillugit Naalakkersuisoqarfimmit nalunaarusiaagallartumut oqaaseqaammik tigusaqarsimanngilaq. Taamaat-tumik inaarutaasumik nalunaarusiaq aatsaat 2024-mi saqqummiunneqassaaq.

Puilaunnguit Paamiuniittooq

Siumut ilimasaarutaareersumik ombudsmandeqarfimmit misissuartortut ulluni 15. aamma 16. maj 2023 Puilaunnguit Paamiuniittooq misissuiffigivaat.

Misissuinermi nalunaarusiammi ilaatigut erserpoq, ataatsimut isigalugu ombudsmandi isumaqartoq pisortaqtigii Puilaunnguit ingerlanneqarneranni pimoorussinerat aam-ma najugaqartut, sulisut ilaquaasullu unammillernartutut isumaqarfingisaat suliuniuti-gineqarlutik ilisimaarineqartut.

Nalunaarusiamili ombudsmandi aamma pissutsinik oqaaseqarfinginninnissamut pissu-tissaqalersitsisunik oqaatigisaqarpoq. Tamaalilluni ombudsmandimit oqaaseqarfingine-qarlutik ilaatigut Puilaunnguit pisussaaffeqarnerat pissaanermik atuisarnermi inatsisip assilineqarnerata sulisunut tunniunneqarnissaanik, aamma sulisut inatsisip imari-saanik ilitsorsorneqarnissaannik tamannalu uppernarsarlugu atsiornissaannik.

Ombudsmandip isornartorsiorpaa Puilaunnguanit ilaquaasooq ininut ataatsimoori-fiusartunut isersinnaaneranik killilersuisimanera pillugu, kommunemi sumiiffimmi pulaartarnerup killilersorneqalerterata siornatigut tamatumalu kingornatigut kommu-nalbestyrelsip akuersissutaanik piniaqqaartoqarsimanani. Misissuinermi nalunaaru-siaagallartoq tunngavigalugu Kommuneqarfik Sermersuumit oqaatigineqarpoq siunis-sami Puilaunnguit eqqumaffigumaaraat akuersissutit pingaarutilit piniartarnissaat,

inini ataatsimoorfiusartuni pulaartunik killilersuinerit aallartinneqartillugit. Kommunep oqaaseqaataa ombudsmandimit tusaatissatut tiguneqarpoq allatullu iliuuseqaaqqinngilaq.

Tamatuma saniatigut ombudsmandimit oqaaseqarfingineqarput ilaatigut sulisoqarniar-nikkut unammillernartut, pujortartarneq aamma putsumik najuussuisarneq, eqqiluisaar-neq, eqqiaaneq kiisalu sammisassaqtitsineq aamma qanilaarneq.

Paaqqinniffik- sammisassaqtitsivillu Ippiarsuk Nuummiittooq

Siumut ilimasaarutaareersumik ombudsmandeqarfimmit misissuartortut 8. aamma 9. juni 2023-mi utoqqaat illuat sammisassaqtitsivalu Ippiarsuk Nuummiittooq misissuif-givaat.

Misissuinermit nalunaarusiamit ilaatigut ersersinneqarpoq, ombudsmandip ataatsimut isigalugu Ippiarsuk ajunngitsumik misigisaqarfingigaa. Ombudsmandi isumaqarpoq pi-sortaqtigii sulisullu sapingsamik pitsaanerpaamik najugaqartunut paaqqutarinnikkusullutillu isumassuerusussuseqartut, kiisalu aamma sapinngisaq tamaat atorlugu naju-gaqartunut pissaanermik atuinnginnissaq ukkatarineqarluni.

Taamatuttaaq nalunaarusiami aamma ombudsmandimit pissutsit assigiinngitsut oqaa-seqarfingissallugit pissutissaqalersitsisut eqqartorneqarput. Tamatumunnga ilaatillugu ombudsmandimit naliliisoqarluni Ippiarsummi sulisut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit malillugu malittarisassanik naammattumik ilisimasaqannginnerat nalunaarsui-sussaatitaaneq aamma nalunaarutiginnittussaatitaanermi pisussaaffinnik assigiinngitsutigut pissaanermik atuinermut atatillugu.

Ombudsmandilli misigisaa unaavoq, Ippiarsuk annertuumik pissaanermik atuiffiunngilaq, kisiannili peqatigitillugu ombudsmandimit tunngavigineqartarialrungi siusinnerusukkut pisuni aalajangersimasuni pissaanermik atuisoqartarnikuummat sulilu taamaattoqartarluni pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit tamanna pillugu nalunaarutigineqarneq ajortunik.

Ombudsmandimit isornartutut isumaqarfingineqarpoq aamma eqqaasitsissutigineqarpoq Ippiarsummit qulakkeerneqassasut pisimasut pissaanermik atuiffiusut siunissami nalunaarsorneqartalissasut aamma nalunaarutigineqartalissasut malittarisassat pissaanermik atuinermi inatsit naapertorlugu.

Nuummi Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Tarnimikkut Nappaatillit immik-koortortaqarfiat (2022-mi ingerlanneqartoq)

Siumut ilimasaarutaareersumik ombudsmandeqarfimmit misissuartortut 6. aamma 7. september 2023-mi OPCAT atorlugu Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Tarnimikkut Nappaatillit immikkoortortaqarfiat Nuummiittooq misissuiffigivaat.

Ombudsmandip ataatsimut isigalugu misigisaa unaavoq, sulisut atugassarissarititaasut iluanni A1-imi uninngasut ilisimasat tamaasa atorlugit katsorsaaniarsarinerat, aamma

immikkoortortaqrifimi pisussaaffitsigut ilaatigullu ilinniakkatigut imminut sinnerluni iliornikkut. Tamannalu tunngavigalugu ombudsmandi A1-imi sulisunut annertuumik ner-sualaivoq taamatut isiginnillutik suleriaaseqarnerat pillugu.

Kisiannili aamma misissuinermit pissutsinik ombudsmandi pissutissaqarpoq oqaase-qateqarnissaminut, ilaatigut avatangiisitigut atugassarititaasutigut, sulisoqarnikkut, pinngitsaaliisummik iliuuseqarnikkut immersugassat immorsorneqartangninneri il.il. pilligit.

Tarnimikkut Nappaatillit Immikkoortortaqrifiat A1 aamma Peqqissutsimut Naalak-kersuisoqarfik nalunaarusiapi avammut saqqummiunneqannginnerani periarfissaqar-nikuupput nalunaarusiaagallartup oqaaseqaateqarfinginissaanut.

Tamanna tunngavigalugu suliaq OPCAT atorlugu tarnimikkut nappaatillit immikkoortor-taqrifianni A1-imi misissuineq ombudsmandimit naammassineqartutut isigineqarpoq.

Puilasoq Qasigiannguaniittooq (2022-mi ingerlanneqartoq)

Siumut ilimasaarutaareersumik ombudsmandeqarfimmit misissuiaartut 26. aamma 27. april 2022-mi Puilasoq Qasigiannguaniittooq misissuiffigivaat.

Misissuinermit nalunaarusiamit ilaatigut ersersinneqarpoq, ombudsmandip ataatsimut isigalugu Puilasoq ajungitsumik misigisaqarfingigaa. Ombudsmandip ataatsimut isiga-lugu misigisaa unaavoq, Puilasoq najugaqartunut toqqisisimanartumik neqeroorute-qartoq. Najugaqartut misissuiaartunit oqaloqatigineqartut Puilasumi najugaqarner-tik nuannaralugu oqaatigaat. Misissuiaartunit angerlarsimaffik sulisut najugaqartullu akunneranni persuarsiornanngitsutut angerlarsimaffippalaartutullu maluginiarneqar-poq.

Ombudsmandimit pissutsit assiginngitsut nalunaarusiami oqaaseqarfingineqarnissaan-nut pissutissaqalersitsipput. Tamatumunnga ilaatinneqarpoq ombudsmandip ataasiak-kaatigut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik angerlarsimaffiup sulisuinut tun-niussisarnera. Tamatuma saniatigut ombudsmandi oqaaseqaateqarpoq angerlarsimaf-fiup illup iluani malittarisassai pillugit, ilaatinneqarlutik oqarasuaatit aamma tabletsit atorneqartarnerini malittarisassat.

Puilasoq aamma Kommuni Qeqertalik misissuinermi nalunaarusiaagallartumut oqaase-qateqarput. Oqaaseqaatigineqartut ombudsmandimit imatut paasineqarput, Puilasup aamma kommuni Qeqertalip ombudsmandimit oqaaseqaatigineqartut tusaatissatut tiguneqartut.

Tamanna tunngavigalugu suliaq Puilasumi misissuineq ombudsmandimit naammassine-qartutut isigineqarpoq.

7 TIKERAARNERIT ANGALANERILLU

Utoqqaat illuanni Ajarsivasimmi Qaqortumiittumi misissuineq

Misissuiartortitat utoqqaat illuanni Ajarsivasimmi Qaqortumiittumi siumut ilimasaarutaareersutut misissuineq 9. aamma 10. marts 2023-mi ingerlappaat.

Qaqortumi paasisitsiniaaneq

Qaqortumi innuttaasut Inatsisartut Ombudsmandeqarfiani sulisuma pingasut oqaloqatiginissaannut 12. marts 2023-mi periarfissaqarput.

Qaqortumi ilinniartitsineq

Sulisut Kommuneqarfik Kujallermi pisortanut sulisunullu ingerlatsinermut inatsit pil-lugu 13. marts 2023-mi pikkorissaassutigivaat.

Paamiuni paasisitsiniaaneq

Paamiuni innuttaasut Inatsisartut Ombudsmandeqarfiani sulisut oqaloqatiginissaannut 10. maj 2023-mi periarfissaqarput.

Pallermi Paamiuniittumi misissuineq

Misissuiartortitat Pallermi Paamiuniittumi siumut ilimasaarutaareersutut misissuineq 11. aamma 12. maj 2023-mi ingerlappaat.

Puilaunguani Paamiuniittumi misissuineq

Misissuiartortitat Puilaunguani Paamiuniittumi siumut ilimasaarutaareersutut misissuineq 15. aamma 16. maj 2023-mi ingerlappaat.

Qallunaat Nunaanni Isumaginninnermut-, Ineqarnermut- aamma Utoqqarnut ministerimik ataatsimeeqateqarneq

Qallunaat Nunaanni Isumaginninnermut-, Ineqarnermut- aamma Utoqqarnut ministerip aamma Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinnisoqarfia paasisassarsiorlutik angalane-rannut atatillugu Ombudsmandip sulinera pillugu paasisaqarnerorusussimasoq 22. maj 2023-mi ataatsimeeqatigineqarpoq.

Ippiarsummi Nuummiittumi misissuineq

Misissuiartortitat Ippiarsummi Nuummiittumi siumut ilimasaarutaareersutut misissuineq 8. aamma 9. juni 2023-mi ingerlappaat.

Paasisitsiniaaneq

Sulisuma ilaat marluk paasisitsiniaanermi 2. - 13. september 2023 ingerlanneqartumi Sulisilluni Ajoqusernerit pillugit Sullissivimmit aaqqissuunneqartumi peqataapput. Tas-sani ilaatigut Atuisoqarnermut unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik Atuisoq, NA-PA aamma Oceans North Kalaallit Nunaat peqataallutik. Paasisitsiniaaneq umiarsuar-mik ingerlanneqarpoq kujataanut Paamiut, Qassimiut, Igaliq, Narsarsuaq, Qassiarsuk,

Narsaq, Qaqortoq, Tasiusaq, Nanortalik, Alluitsup Paa, Ammassivik, Saarloq, Egalugaarsuit, Arsuk Qeqertarsuatsiaallu aqqusaarneqarlutik, katillugit illoqarfíít nunaqarfííllu 15-it. Tikinnejartuni tamani ombudsmandi sulisuisa oqaloqatigineqarnissaannut periarfissaqartarpooq. Innuttaasut 7-it ilitsersortinniarlutik saaffiginnippu, naammagittaalliuutillu 13-it tunniunneqarlutik.

Ombudsmanditaaq

Ombudsmandiusimasoq Vera Leth julip naanerani 2023 soraarninngorpoq tamanna pil-lugu ombudsmandeqarnermi inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit. Inatsisartunit Gedion Jeremiassen 31. maj 2023-mi ombudsmandinngortutut toqqarpaat 1. august 2023-mi sulilersussatut.

Dansk advokatsamfundimik ataatsimeeqateqarneq

Dansk advokatsamfundip paasisassarsiorlutik angalanerannut atatillugu Ombudsman-dip sulinera pillugu paasisaqarnerorusussimasoq 22. august 2023-mi ombudsmandi ataatsimeeqateqarpoq.

Nunat avannarliit allaffisornermi pisortaasa ataatsimiinnerat

Sulisut nunat avannarliit allaffisornermi pisortaasa Oslomi ataatsimiinnerat peqa-taaffigivaat, allaffisornermi pisortat Islandimit, Savalimmianit, Danmarkimit, Norge-mit, Sverigemit aamma Finlandimit 24. aamma 25. august 2023-mi ataatsimiineranni peqataaffigineqartumik.

Folketingip Ombudsmandianik ataatsimeeqateqarneq

Ombudsmandimit Folketingip Ombudsmandia, Niels Fenger 12. september 2023 ataatsimeeqatigineqarpoq.

Inatsisinut Ataatsimiititaliamik ataatsimeeqateqarneq

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat 20. oktober 2023 ataatsimeeqatigineqarpoq, tassani ataatsimiititaliaq sammisanut 2022-mi nalunaarusiami oqaatigineqartut pillugit ilisimatinneqarpoq, taamatullu maannakkut ajornartorsiutit unamminartullu ingerlatsinermut tunngassuteqartut eqqartorneqarlutik.

Ombudsmandeqarfimmi sulisut marluk Kujataani Sulisilluni Ajoqusernerit pillugit Sullissiviup paasisitsinianermit aaqqissugaanut peqataapput.

8

SULISUT

Anja Rindom Bøndergaard fuldmægtigtitut atorfimminnit 2023-mi februarip qaammaataata naanerani tunuarpoq.

Lene Knüppel fuldmægtigtitut atorfimminnit 2023-mi majip qaammataata naanerani tunuarpoq.

Jørgen Hansen oqalutsit pisortaattut atorfimminnit 2023-mi julip qaammataata naanerani pensioneroq.

Vera Leth ombudsmanditut atorfimminnit 2023-mi julip qaammataata naanerani pensioneroq.

Gedion Jeremiassen 1. august 2023-mit ombudsmanditut ivertinneqarpoq.

Gerda Kreutzmann oqalutsitut atorfimminnit 2023-mi augustip naanerani tunuarpoq.

Rasmus Jensen 1. september 2023-mit fuldmægtigtitut atorfinippoq. Rasmus Jensen Københavns Universitetimit inatsisilerituutut kandidatiuvoq.

Karoline Lyberth 1. september 2023-mit oqalutsit pisortaattut atorfinippoq.

Pipaluk Nielsen Karlsen 1. november 2023-mit oqalutsitut atorfinippoq.

Hanne Heilmann 1. december 2023-mit oqalutsitut atorfinippoq.

Ombudsmandeqarfimmi ukiup naanerani uku sulisorineqarput:

Inatsisilerinermi pisortaq Kim Blokbo

Oqalutsit pisortaat Karoline Lyberth

Immikkut siunnersorti Henrik Bach

Immikkut siunnersorti Lili Rasmussen

Immikkut siunnersorti Maliina L. Hansen

Immikkut siunnersorti Monica Schnügger

Fuldmægtig Rasmus Jensen

Oqalutsi Pipaluk Nielsen Karlsen

Oqalutsi Hanne Heilmann

Kontorfuldmægtigi Alice Møller

KISITSIT ATORLUGIT TAKUSSUTISSION

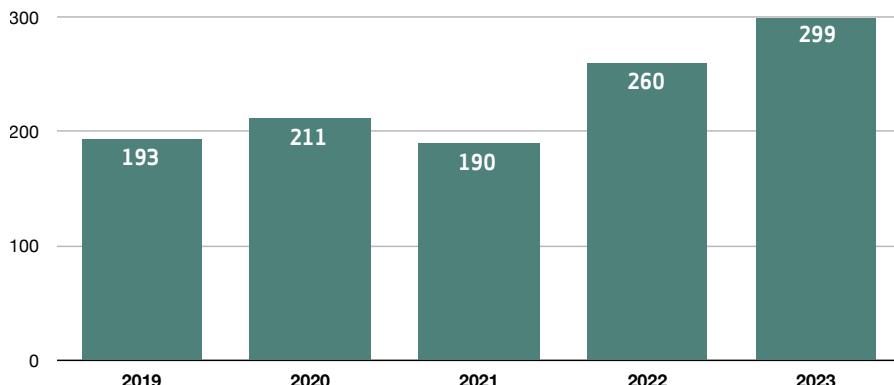
Kapitali manna 2023-mi Ombudsmandip sulianik suliarinninnerani kisitsisinik pingaarnernik imaqarpoq. Ukiut nalunaarusiuunneqartut siuliini sisamani kisitsisit sanilliunne-qarsinnaasut takutinneqarput.

2023-MI SULIAT NUTAAT

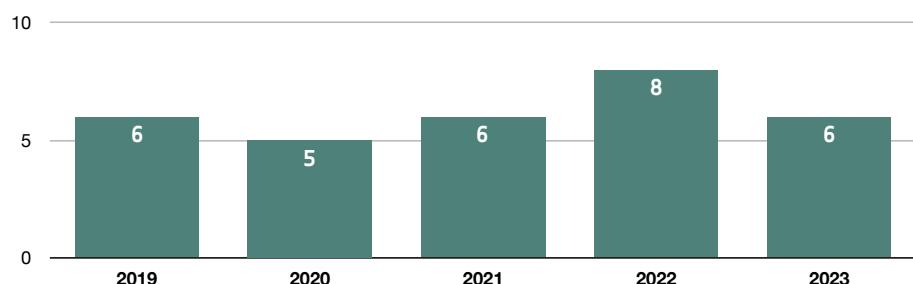
Naammagittaalliuutitut suliat pilersinnejartut	299
Nammineerluni misissuiffiginninnertut suliat pilersinnejartut	6
Katillugit	305

Misissuinerit ingerlannejartut	4
Ilitsersuinerit	250

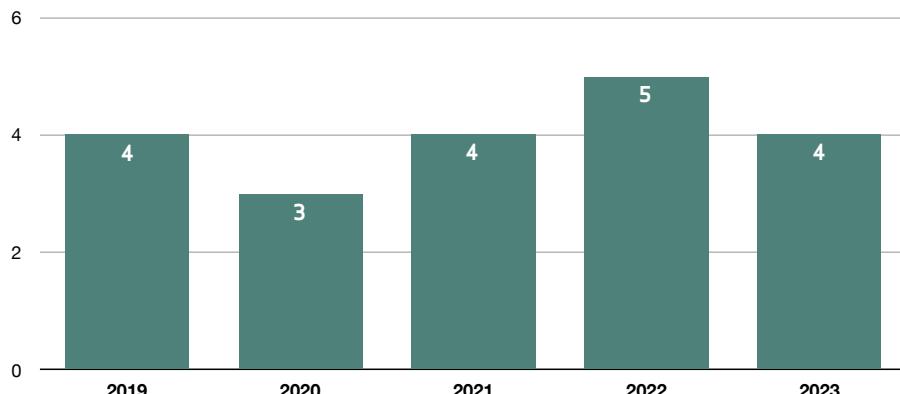
Naammagittaalliuutitut suliat pilersinnejartut

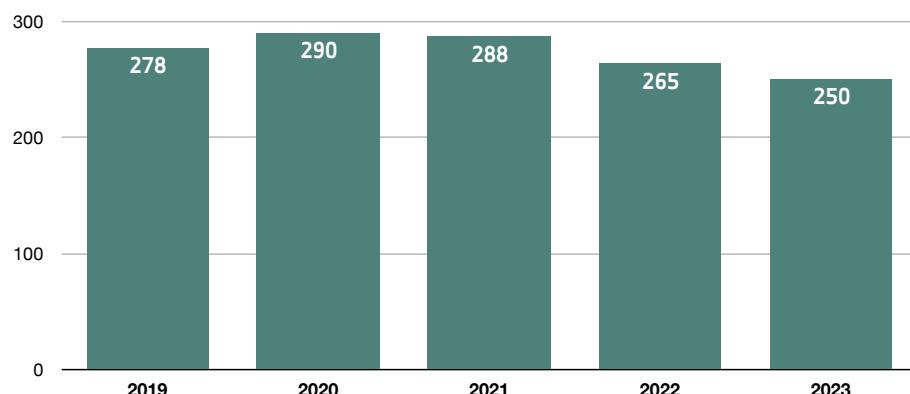
Nammineerluni misissuiffiginninnertut suliat pilersinnejartut

Misissuinerit ingerlanneqartut

Ilitsersuinerit

SULIAT 2023-MI INERLUGIT SULIARINEQARTUT

Naatsorsukkat tulliuttut sulianik 2023-mi inerlugit suliarineqartunik tunngaveqarput. Taamaalillutik naatsorsukkat taakku sulianut inerlugit suliarineqartunut 2023-mi ukiunilu nalunaarusiuunneqartuni siusinnerusuni tiguneqarsimasinnaasunut tunngasuupput.

Suliut imatut inerneqarput:

Ombudsmandi misissuinermk aallartitsivoq

Isornartorsiuinerit, inassutit il.il.	8
Isornartorsiuisoqanngilaq, inassuteqartoqanngilaq il.il., matumani oqartussaasup suliarinneqqilernera pissutigalugu	15

Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa

162

Ombudsmandip naammagittaalliuut misissuataarpaa, sukumiinerusumilli misis-suinani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanagu

72

Piumasaqaatinik eqqortitsinnginnej pissutigalugu itigartitsinerit

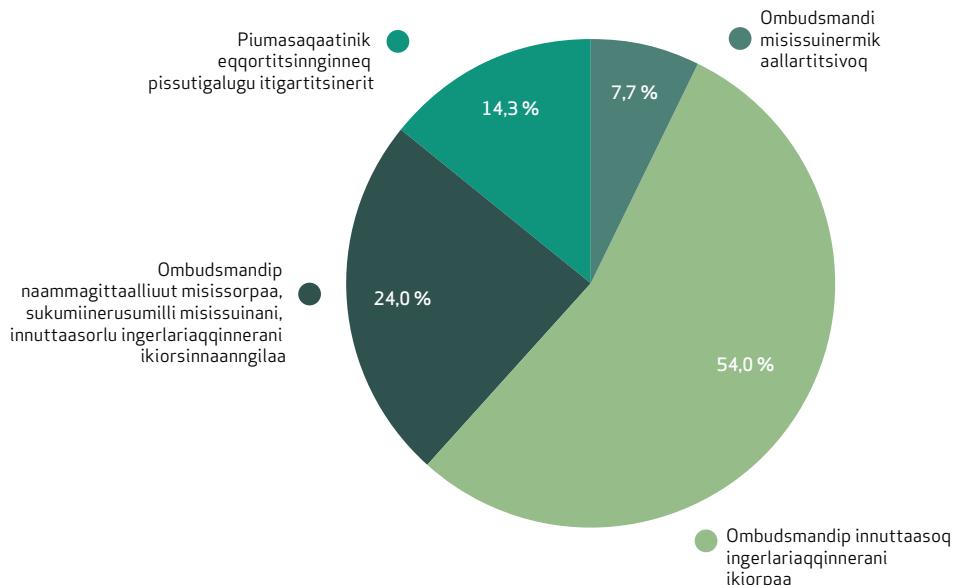
Naammagittaalliuut kingusinaarluni tunniunneqarpoq	2
Naammagittaalliornissamut periarfissat allat atorneqarsimannigillat, Ombuds-mandillu innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorsinnaanngilaa	3
Naammagittaalliuut Inatsisartunut, eqqartuussivinnut, naalagaaffimmi oqartus-saasunut allanulluunniit Ombudsmandip pisinnaatitaanerani pineqartunut ilaatin-neqanngitsunut tunngasuuvooq	17
Naammagittaalliuut tunuartinneqarpoq naammagittaalliorluunniit Ombuds-mandip saaffiginnissutaanut qisuarriangilaq	15
Ombudsmandi suliap suliarineqarnerani peqataasinnaassuseqannginnerarpoq	6
Kinaassuseq isertuullugu naammagittaalliuutit	0

Suliut inerlugit suliarineqartut katillugit

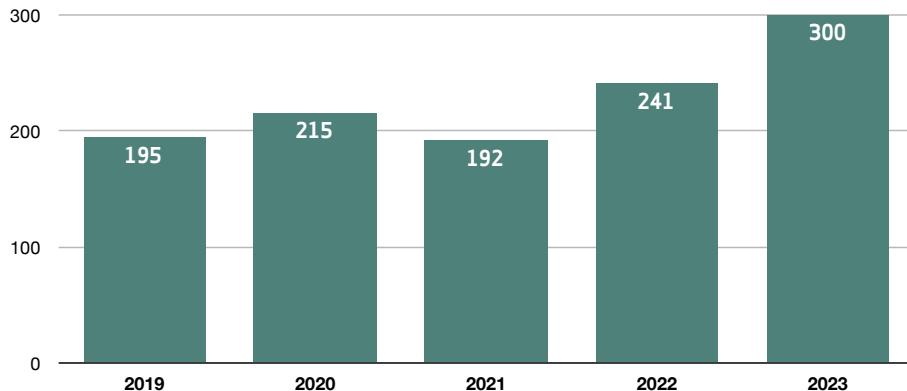
300

Taakkunannga nammineerluni misissuiffiginninnerit

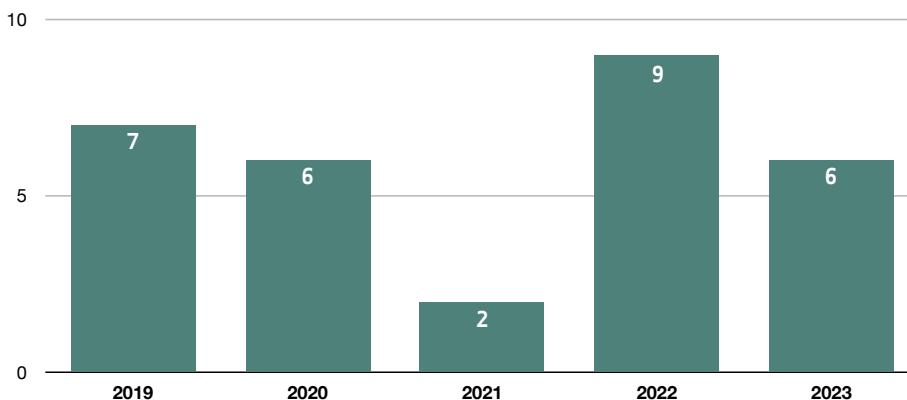
6

Naammagittaalliuutitut suliat inerlugit suliarineqartut

Nammineerluni misissuiffiginninnerit inerlugit suliarineqartut

Taaguutit sunut tunngasuuppat?

Ombudsmandi misissuinermerk aallartitsivoq

Tassani suliat Ombudsmandip misissuiffigisimasai aamma soorlu suliami allagaatinik aamma/imaluunniit oqaaseqaammik oqartussaasumit naammagittaalliuummi pineqartumit pissarsiniarfigisimasai ilaapput.

Ombudsmandip innuttaasoq ingerlariaqqinnerani ikiorpaa

Tassani suliat Ombudsmandip misissuinermerk aallartitsinngikkaluarluni suliarisimasaai ilaapput. Taakku assersuutigalugu tassaapput suliat oqartussaasumut susassaqtumut siullermik suliarisassanngorlugit nassiunneqarnissaat eqqornerpaasutut Ombudsmandip isigisai. Taakkunani suliat assersuutigalugu oqartussaasumi inerlugit suliaqeqarsimanngitsut aamma suliat naammagittaallior tup tunngavilersuutai (tamaasa) oqartussaasup isummerfigissallugit periarfissaqarfifigisimanngisai ilaapput. Taakkunani suliat oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaallior nissamut periarfissallit Ombudsmandillu oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaallior fissamut ingerlateqqillugit nassiussai aamma ilaapput.

Ombudsmandip naammagittaalliuut misissorpaa, sukumiinerusumilli misissuinnani, innuttaasorlu ingerlariaqqinnerani ikorsinnaanagu

Tassani suliat misissuinermerk aallartitsinermut allatulluunniit suliarinninnissamut pisutissaqalersitsinngitsut ilaapput. Taakku assersuutigalugu tassaapput suliat uppernarsaatnik naliliiviginninnermerk imaqarneri erseqqissut, ingerlatsiviup inuit ataasiakaata pillugit inatsiseqartitsineq tunngavigalugu sulinerinnaannut tunngasut, suliat suuluangngitsut, suliat naalakkersuinikkut siunertanik imaqartut sulialluunniit isornartorsiunissaq innuuttaasumilluunniit inatsiseqartitsinikkut pitsaanerusumik inissisimalersitsilluni ikiuisinnaaneq ilimananganngitsoq naammagittaalliuut aallaavigalugu takuneqarsinnaasut.

Kikkut naammagittaalliuutigineqartut suliallu Ombudsmandeqarfimmi qanoq inerneqarnerat ataani naatsorsuinerit takutippaaat.

Kikkut naammagittaalliuutigineqarpat ¹	Misissuinerit		Ombudsmandip innuttaasooq ingerlariqqinnerani ikiorpaa	Ombudsmandip naammagittaalliuut missisorpaa, sukumiinerusu-milli misissuinnani, innuttaasorlu ingerlariqqinnerani ikiorsinnaanagu	Piumasaqataniq eqorttisinnginnej pissutigalugu itigartitsinerit
	Isornar-torsiuinej il.il.	Isornar-torsiui-soqangilaq il.il.			
Kommuni ataaseq arlallillun-niit ²	7	12	125	46	20
Kommunet Nakkutillisoqarfiat				1	
Aningaasaqarnermut Naligiisitaanermullu Naalakkersuisoqarfik			1	1	
Aalisarnermut, Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik	1		1	5	
Peqqinnissamut Naalakkersuisoqarfik			1		
Ilinniartitaanermut, Kulture-qarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik			1	3	
Naalakkersuisut Siulittaasuta Naalakkersuisoqarfia			1	1	
Nunalerinermut, Imminut Pilorsornermut, Nukissiuutinut Avatangiisinullu			1		
Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfik				1	
Meeqqanut, Inuuusuttunut Ilaqtariinnullu Naalakkersuisoqarfik		1			1

¹ Tabelit kikkut naammagittaalliuutigineqarnerannik takutitsisut Naalakkersuisoqarfinnut ukiup naanerani piusunut agguataarsimapput. Suliat inaarlugit suliarineqartut oqartussaasunut suliassaarfimmut allamut nuussimasunut atorunnaarsinnejqarsimasunulluunniit imaluunniit Naalakkersuisoqarfip pisinnaatitaanerup ukiup naanerani inissismaffigisaata ataaniittunut tunngasuupput.

² Kommunit assigiinngitsut pillugit suliat tamarmik ataatsimut naatsorsorneqarput. Tamanna naammagittaalliorput kinaassusianik isertussiinnarsinnaasariaqarnerup isigininarneqarneranik pissuteqarpoq.

Isumaginninnermut, Suliffe-qarnermut Nunamullu Nammi-nermut Naalakkersuisoqarfik				1	
Oqartussaasut allat il.il. Ombudsmandip pisin naati-taanerani pineqartunut ilaatin-neqartut			8		2
Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik				1	1
Ilisimatusarfik			1		
INI A/S			2	3	4
Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat	1				
Akileraarusiinernik Aalajangiisartut				1	
Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik			8	3	1
Isumaginninnerik Aqutsisoqarfik	1	1			
Aningaaqaqarnermik Suliso-qarnermillu Aqutsisoqarfik			2	1	1
Peqqinnissaqarfik, matuma-ni Kal. Nunaanni napparsim-maviiit il.il. eqqarsaatigalugit		9			
Oqartussaasup suup naamma-gittaalliuutigineqarnera paasiumpinaappoq				3	1
Oqartussaasut il.il. Ombudsmandip pisinnaati-taanerani pineqartunut ilaatin-neqanngitsut				1	12

SULIAT SUNUT TUNNGASUUPPAT?

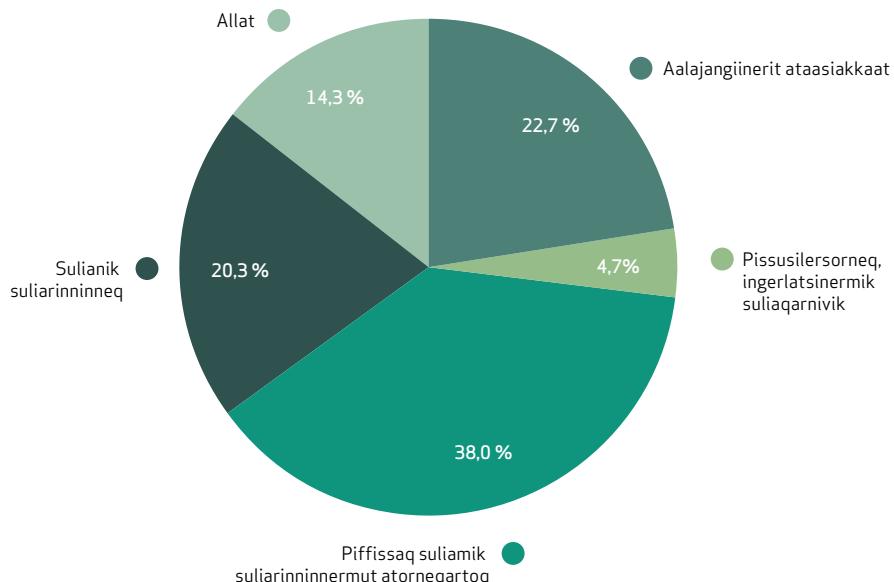
Kikkut naammagittaalliuutigineqarnerisa suliallu qanoq inerneqarnerisa agguataarne-qarnerat ataani naatsorsuinermi takutinneqarpoq.

Kina naammagittaalliuuti-gineqarpa	Aalajangii-nerit ataa-siakkat	Pissusiler-sorneq, ingerlatsi-nermik suliaqarnivik	Piffissaq su-liamik sulia-rinninner-mut atorne-qartoq	Sulianik su-liarinminneq	Allat
Avannaata Kommunia	3	2	17	7	5
Kommuni Kujalleq	6		20	4	2
Kommuneqarfik Sermersooq	25	2	31	12	8
Kommuni Qeqertalik	10	2	16	10	1
Qeqqata Kommunia	3	1	12	10	1
Kommunet Nakkutillisoqarfiat			1		
Aningaasaqarnermut Nali-giissitaanermullu Naalak-kersuisoqarfik	1		1		
Aalisarnermut, Piniarner-mullu Naalakkersuisoqarfik	4			1	2
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik			1		
Ilinniartitaanermut, Kulture-qarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalak-kersuisoqarfik	1		1		2
Naalakkersuisut Siulittaa-suuta Naalakkersuisoqarfia					1
Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinnillu Naalak-kersuisoqarfik			1		
Ineqarnermut Attaveqaa-sersuinernullu Naalakker-suisoqarfik			1		
Meeqqaqnut, Innusuttunut Ilaqtariinnullu Naalakker-suisoqarfik			1		1
Isuimaginninnermut, Suliffe-qarnermut Nunamullu Nam-minermut Naalakkersuiso-qarfik	1				

Oqartussaasut allat il.il. Ombudsmandip pisinnaati-taanerani pineqartunut ilaatinneqartut	3	3	2	1	1
Isumaginninnermi Naamma-gittaalliuuteqartarfik	2				
Ilisimatusarfik				1	
INI A/S	1	3	1	2	2
Ilinniartut Ineqarfiisa Allaf-feqarffiat	1				
Akleraarusiinernik Aalajangiisartut	1				
Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik	3		2	6	1
Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik	1				1
Aningasaqarnermik Suliso-qarnermillu Aqutsisoqarfik			1	2	1
Peqqinnissaqarfik, matu-mani Kal. Nunaanni napparsimmaavii il.il. eqqarsaati-galugit	1	1	2	3	2
Oqartussaasup suup naam-magittaalliuutigineqarnera paasiuminaappoq			1	1	3
Oqartussaasut il.il. Ombudsmandip pisinnaati-taanerani pineqartunut ilaatinneqanngitsut	1		2	1	9

KATILLUGIT:

Aalajangiinerit ataasiakkaat	68
Pissusilorsorneq, ingerlatsinermik suliaqarnivik	14
Piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq	114
Sulianik suliarinninneq	61
Allat	43

Kukkunerit sumiginaanerilluunniit annertunerusut

Pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissa imaluunniit sumiginaasoqarsimanissa ilimagisariaqartoq Ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu, Ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatumungalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut imaluunniit communalbestyrelsimum nalunaaruteqassaaq.

Tamanna Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23-kkut aalajangersarneqarpoq.

Ombudsmandi 2023-mi Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu arfinile-riarluni nalunaaruteqarpoq.

Nalunnaarutit arfinillit taakku oqartussasunut ukununnga tunngasuupput:

- Qeqqata Kommunia (piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq akuerineqarsinnaanngitsoq, tak. imm. 3.1)
- Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik (akuersisummik itigartitsineq, tak. imm. 3.2)
- Qeqqata Kommunia (inissiinermik atuutsitsinnginneq, tak. imm. 3.5)
- Kommune Kujalleq (akuersissutitaqangitsumik utoqqaat illuannut inissiineq, tak. imm. 3.6)
- Meeqnanut, Inuuusuttunut llaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik (nuna tamakkerlugu nalunaaruteqartarfik, tak. imm. 4.2)
- Kommune Kujalleq (ombudsmandip saaffiginnissutaanut suliap suliarineqarnerani piffissaq atorneqartoq)

Suliat Ombudsmandimut taartaasartup suliarisai

Ombudsmandi 2023-mi suliani arfinilinni suliamik suliarinninnermi peqataasinnaassuseqarani nalunaarpoq, taamaattumillu lnatsisartut lnatsisinut Ataatsimiitaliaata suliq taanna Ombudsmandimut taartaasartumut, ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 2023-mi Folketingip Ombudsmandianut, suliarisassanngortillugu ingerlateqqillugu nassiup-paa.

2023-mi ombudsmandimut taartaasartumit suliat tallimat naammassineqarput.